

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

Ilham Əliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 098 (5818) 31 may 2019-cu il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Azərbaycanda ordu quruculuğu-16 ilin nəhəng uğurları

İlham Əliyev: "Azərbaycan güclü
dövlətdir və onun güclü ordusu var!"

Səh → 2

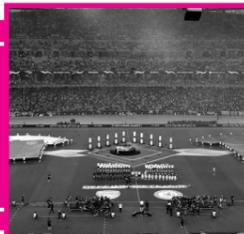
5

"Prezident İlham Əliyev
qeyri-neft sənayesinin
inkişafını strateji kurs
kimi müəyyən edib"

8

UEFA-nın Azərbaycan
gerçəkliyi

10

İspaniya KİV-ləri:
Britaniyalı fanatlar əmin
oldular ki, Bakı regionda
ən gözəl şəhərlərdən
birdir

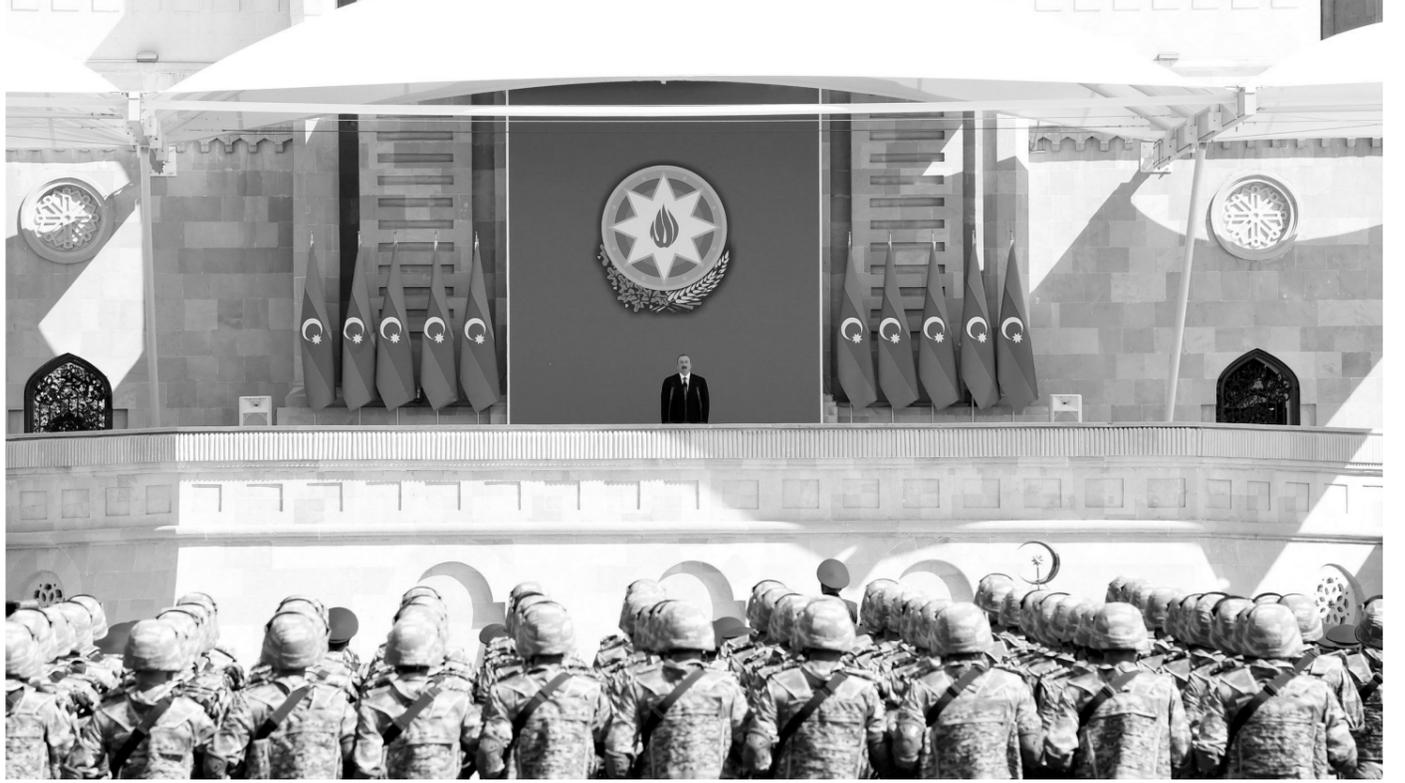
31 may 2019-cu il

Azərbaycanda ordu quruculuğu- 16 ilin nəhəng uğurları

İlham Əliyev: “Azərbaycan güclü dövlətdir və onun güclü ordusu var!”

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin son 16 illik uğurlu siyasətinin nəticəsidir ki, Azərbaycanın dövlət büdcəsində müdafiə xərcləri üçün nəzərdə tutulan vəsait, artıq bir neçə ildir ki, ardıcıl olaraq, Ermənistanın ümumi büdcəsindən çoxdur. Bununla yanaşı, Müdafiə Sənayesi Nazirliyində 400 addan çox müdafiə təyinatlı məmulatın istehsal olunması ölkəmizin hərbi qüdrətinin artmasının bariz nümunələrindəndir.

Bu gün Azərbaycan Ordusunun malik olduğu silah və texnikanın 80 faizindən çoxu yenilənib, ordumuz ən müasir silahlarla təchiz olunub. Hazırda güclü Azərbaycan Ordusu istənilən döyüş tapşırığını, hücum əməliyyatını yerinə yetirməyə qadirdir və şəxsi heyətin döyüş ruhu yüksəkdir. Hərbi şəhərciklərin çox hissəsi yenidən tikilib və ya tam təmir edilib. Prezident İlham Əliyevin ən böyük xidmətlərindən biri də, ondan ibarətdir ki, bu gün Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyətinin mənəvi-psixoloji durumu yüksək səviyyədədir. Bu gün orduda xidmət etməyə yaşı çatan hər bir Azərbaycan vətəndaşı, könüllü olaraq, torpaqlarımızın müdafiəsi uğrunda döyüşmək əzminə olduğunu nü-

mayış etdirir. Hərbi hissələrin müasir standartlara uyğun qurulması, şəxsi heyətin həyat və məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması, ordumuzun müasir silahlarla təminatı istiqamətində görülən mühüm işlər sayəsində

Azərbaycan Silahlı Qüvvələri dünyanın ən güclü orduları ilə bir cərgədə öz layiqli yerini tutub. Prezident İlham Əliyev hər çıxışında Azərbaycan Ordusunun gücünü və torpaqlarımızı azad etmək əzminə olduğunu,

xüsusi olaraq, vurğulayır. Elə 2018-ci il aprelin 18-də Milli Məclisdə keçirilən andiçmə mərasimində də dövlətimizin başçısı, Ali Baş Komandan İlham Əliyev ordu ilə bağlı mühüm mesajlar verdi: “Biz yaxşı bilirik və bunu tarix, yaxın tarix və bölgədə gedən proseslər göstərir ki, bir çox hallarda beynəlxalq hüquq normaları işləmir. Kim güclüdür,

təqilliyimizin, dövlətçiliyimizin qarantı olan və yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyan Silahlı Qüvvələrimiz regionun ən güclü ordusu və xalqımızın güvənc yeridir. Hərbi qüdrətini, ardıcıl olaraq, artıran Azərbaycan Ordusu hazırda dünyanın 50 ən güclü ordusu sırasındadır.

“Bu gün Azərbaycan Ordusu dünyanın

o da haqlıdır. Biz bunu dəfələrlə görmüşük, bu gün də görürük. Demək olar ki, son 15 il ərzində, beynəlxalq davranış qaydaları dəyişdi, beynəlxalq hüquq normaları arxa plana keçdi. Güc amili daha önəm qazandı. Bu, realıqdır. Biz real həyatda yaşayırıq və realıqla hesablaşmalıyıq”.

Azərbaycan Ordusu dünyanın 50 ən güclü ordusu sırasındadır

Son 16 ildə ölkədə aparılan ardıcıl islahatlar və düşünülmüş daxili və xarici siyasət nəticəsində, Azərbaycan Cənubi Qafqaz regionunun ən nüfuzlu dövlətinə çevrilib. Müs-

güclü orduları sıralarındadır. Aprel, Naxçıvan qələbələri bir daha ordumuzun, xalqımızın vətənpərvərlik ruhunu gücləndirir” deyən Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı, Prezident İlham Əliyev ordumuzun döyüş qabiliyyətinin hər ötən gün artdığını bildirdi. Xalq, tam arxayın ola bilər ki, ordumuz istənilən vəzifəni yerinə yetirməyə qadirdir: “Bu gün Azərbaycan Ordusu dünyanın güclü orduları sıralarındadır. Güclü ordunun yaradılması üçün güclü iqtisadiyyatımız olmalıdır. Son 15 ildə Azərbaycan qədr iqtisadi sahədə inkişaf edən ölkə olmayıb. İqtisadiyyatımız 3,2 dəfə artıb. Azərbaycan bu gün, iqtisadi baxımdan, özünü rahat hiss edir. Biz öz hesabımıza yaşayırıq və heç bir yerdən yardım almırıq.

Ardı Səh. 3

Azərbaycanda ordu quruculuğu- 16 ilin nəhəng uğurları

İlham Əliyev: "Azərbaycan güclü dövlətdir və onun güclü ordusu var!"

Əvvəli Səh. 2

Öz zəhmətimizlə qazanan vəsaiti ölkə qarşısında duran məqsədlərə yönəldirik. Bunların arasında ordu quruculuğu əsas yerdədir. 2003-cü ildən bu günə qədər hərbi xərclərimiz 15 dəfə artıb".

Hərbi qüdrətini, ardıcıl olaraq artıran Azərbaycan Ordusu ən müasir silahlarla, hərbi texnika və digər müdafiə təyinatlı qurğularla tam təchiz edilib. Ordumuzun hərbi texniki və döyüş hazırlığının yüksək səviyyədə olduğunu son dövrlərdə qazanan hərbi uğurlar da aydın surətdə göstərir. Ölkə rəhbərliyinin bu istiqamətdə həyata keçirdiyi uğurlu siyasətin və düşünülmüş strateji xəttin nəticəsidir ki, bu gün Azərbaycan ən müasir silahları almaqla yanaşı, onların bir çoxunu özü istehsal etmək qabiliyyətindədir. Həmin arsenalın bir hissəsi Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin 100 illik yubileyi münasibətilə keçirilən hərbi parad zamanı nümayiş etdirildi. Bu gün Azərbaycanın Müdafiə Sənayesi Nazirliyi, ümumilikdə, 1200 adda hərbi təyinatlı məhsul istehsal edir. Ölkəmizin hərbi əməkdaşlıq çərçivəsində əldə etdiyi müasir silah və texniki vasitələr ordumuzun imkanları barədə aydın təsəvvür yaradır.

Azərbaycan Ordusu düşməyə həmişə yerini göstərib

1994-cü ildə atəşkəsin elan edilməsindən sonra cəbhə xəttindəki ən böyük qarşıdurma 2016-cı ilin aprelinə təsadüf edir. Ermənistan silahlı qüvvələrinin növbəti təcizatına Azərbaycan Ordusu əks-hücumla cavab verməyə məcbur oldu. Prezident İlham Əliyev Bakı şəhərinin işğaldan azad edilməsinin 100 illiyinə həsr olunmuş paradın çıxışında Azərbaycan Ordusu döyüş meydanında öz gücünü və məharətini göstərdiyini xətrilətdi. "Bu gün Azadlıq meydanına döyüşlərdə olmuş Azərbaycan bayraqları gətiriləcək. O bayraqlar ki, 2016-cı ildə Ağdərə, Füzuli və Cəbrayıl rayonlarının işğaldan azad edilmiş torpaqlarında Azərbaycan əsgəri tərəfindən qaldırılmışdır. O bayraqlar ki, bu ilin may ayında Azərbaycan-Ermənistan sərhədinin Naxçıvan hissəsində uğurlu əməliyyat nəticəsində, işğaldan azad edilmiş torpaqlarda qaldırılmışdır. Gün gələcək

Azərbaycanın dövlət bayrağı bu gün hələ də işğal altında olan bütün torpaqlarda qaldırılacaqdır".

Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 100 illiyinə daha bir töhfə - Günnüt əməliyyatı...

Qələbələrə imza atan Azərbaycan Ordusu Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 100 illiyinə daha bir töhfə Naxçıvandan oldu. Günnüt əməliyyatı... Əlahiddə Ümumqoşun Ordusunun bölmələri uğurlu əks-həmlə əməliyyatı ilə düşməni Şərur rayonunun işğal altındakı Günnüt kəndindən çəkilməyə məcbur etdilər. "Ağbulaq" yüksəkliyi, Qızılcqaya dağı, Xunut dağı və Mehrıdağı azad olundu, Dərələyəz mahalının Arpa kəndi isə Azərbaycan Ordusunun nəzarəti altına keçdi. Artıq bu yüksəkliklərdən İrəvan-Yeğheqnadzor-Gorus-Laçın-Xankəndi avtomobil yolu və bir neçə ətraf yaşayış məntəqəsinə nəzarət edə bilirik...

Bəli, bu gün Azərbaycan xalqı xoşbəxtdir ki, onun Cənab İlham Əliyev kimi lider Prezidenti, Ali Baş Komandanı var. Həmçinin, əlində silah gecə-gündüz Vətəne keşik çə-

kən igid əsgər və zabıtları vardır və işğalçı Ermənistan qeyri-konstruktiv mövqeyindən əl çəkərək, Azərbaycan torpaqlarını qeyd-şərtsiz azad etməlidir, əks-təqdirdə təcavüzkar Ermənistan qarşısında qüdrətli Azərbaycan Ordusunun gücünü bir daha görəcəklər!

RƏFİQƏ KAMALQIZI

Prezident İlham Əliyev ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrələrini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 30-da ATƏT-in Minsk qrupunun Fransadan olan həmsədri Stefan Viskontini, Rusiyadan olan həmsədri İqor Popovu, ABŞ-dan olan həmsədri Endrü Şoferi və ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsi Anji Kaspşiki qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizama salınması ilə bağlı danışıqların hazırkı vəziyyəti və perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

31 may 2019-cu il

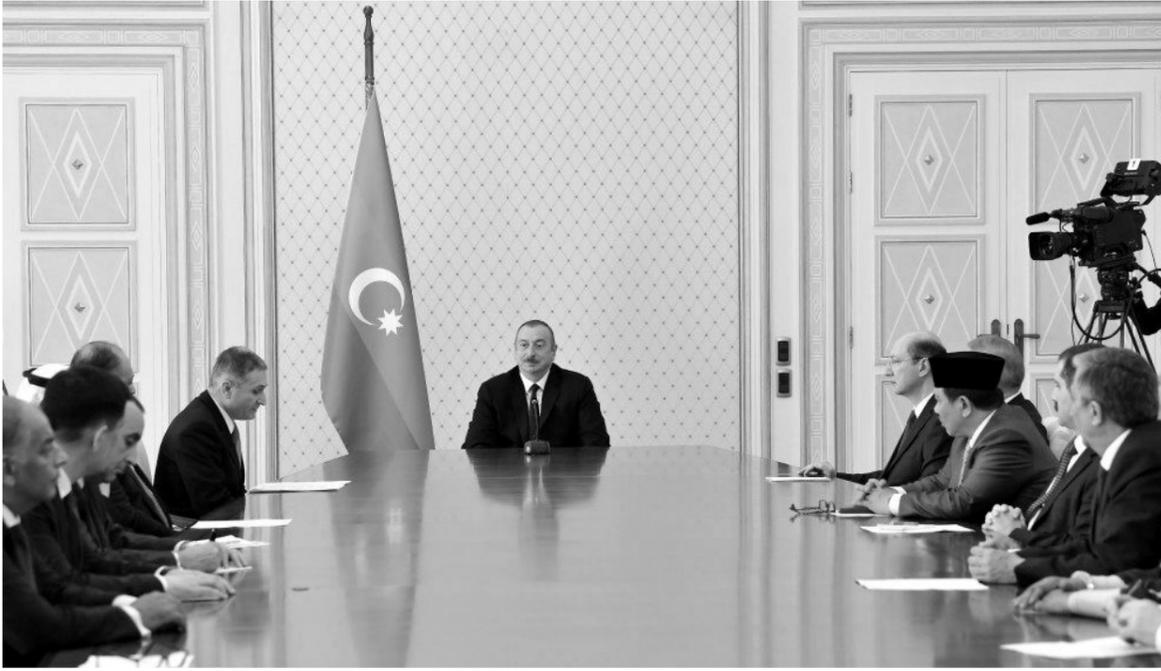
Azərbaycanın müsəlman ölkələri ilə əməkdaşlığı yeni mərhələdə

“Biz islam həmrəyliyinə gücləndirilməsinə çox böyük əhəmiyyət veririk və bu istiqamətdə əməli addımlar atılır”

Yüksək tolerantlıq ənənələrinin formalaşdığı dünyəvi, çoxmillətli və çoxkonfessiyalı dövlət kimi təqdim edilən Azərbaycanda bütün dinlərin və etnik qrupların nümayəndələri birgə yaşayır və ölkəmizin uğurlu inkişafına töhfələrini verirlər. Bu gün Azərbaycan, sözün əsl mənasında, multikulturalizm mərkəzinə çevrilmiş məkandır. Dövlət-xalq birliyinə əsaslanan müdrik siyasət sayəsində Azərbaycan yeni zəfərlər qazanır və global təşəbbüslərin mərkəzinə çevrilir. Qətiyyətlə deyə bilərik ki, müxtəlif mədəniyyətlərin və dinlərin nümayəndələrinin və etnik azlıqların harmoniya halında yaşadığı Azərbaycan uğurlu inkişaf yolundadır. Bütün dinlərə hörmətlə yanaşan Azərbaycanın islami dəyərlərə də olan münasibəti əməli fəaliyyətdə aydın görünür.

Müstəqil Azərbaycan bir çox beynəlxalq təşkilatlarla yanaşı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının da fəal üzvüdür. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 1994-cü ilin iyulunda Səudiyyə Ərəbistanına səfəri, səfər əsnasında Mükəddəs Kəbədə Ümrə ziyarəti və müxtəlif görüşlər İslam Konfransı Təşkilatı ilə əməkdaşlığın gələcək inkişafına zəmin yaratdı. 1994-cü ilin noyabrında Ulu Öndər Heydər Əliyevin təşkilatın Baş katibi ilə Bakıdakı görüşü, həmin ilin dekabrında İKT dövlət və hökumət başçıların Kasablankada keçirilən 7-ci zirvə toplantısında iştirakı Azərbaycanın təşkilat daxilində mövqeyini xeyli möhkəmlətdi. Bunun nəticəsində, İKT zirvə görüşləri tarixində, ilk dəfə Kasablankada “Ermənistan-Azərbaycan münasibəti haqqında” siyasi qətnamə qəbul edildi.

İslam həmrəyliyinə gücləndirilməsi məqsədi ilə Azərbaycan dövləti, ardıcıl olaraq, siyasət yürüdür. Azərbaycanı islam ölkələri ilə təkə milli-mənəvi dəyərlər deyil, beynəlxalq siyasi arenada birgə fəaliyyətə də ciddi şəkildə başlayır. Bu məsələdə Azərbaycanın siyasi aləmdə qazandığı imic və tutduğu mövqə xüsusi rol oynayır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev mükəddəs Ramazan ayı münasibətilə müsəlman ölkə-

lərinin Azərbaycandakı səfirlərini və diplomatik nümayəndəliklərinin rəhbərlərini qəbulu zamanı, çıxışında bildirdiyi kimi, müsəlman ölkələri ilə bizim çox sıx əməkdaşlığımız var: “Siyasi sahədə fəal dialoq aparılır. Əlbəttə, çox istərdik ki, iqtisadi sahədə daha da fəal əməkdaşlıq olsun. Ticarət dövriyyəsinin artırılması, qarşılıqlı sərmayə qoyuluşu, digər sahələrdə birgə fəaliyyətimiz xalqlarımız üçün çox böyük əhəmiyyət kəsb edə bilər. Müsəlman ölkələrinin rəhbərləri ilə çoxsaylı görüşlərimdə bu məsələlər daim gündəlikdədir”.

“ERMƏNİSTAN-AZƏRBAYCAN, DAĞLIQ QARABAĞ MÜNAQİŞƏSİNİN HƏLLİ İLƏ BAĞLI MÜSƏLMAN ÖLKƏLƏRİNİN DƏSTƏYİ BİZİM ÜÇÜN ÇOX ƏHƏMİYYƏTLİDİR”

Xatırladaq ki, İƏT Ermənistanla Azərbaycan arasında torpaqlarımızın 20 faizinin qonşu Ermənistan tərəfindən işğalı ilə nəticələnmiş münaqişənin həlli ilə bağlı bir ne-

çə qətnamə qəbul edib. Belə ki, İƏT Xarici İşlər Nazirlərinin Şurası tərəfindən “Ermənistan Respublikasının Azərbaycan Respublikasına qarşı təcavüzü”, “Azərbaycana iqtisadi yardımın göstərilməsi” və “Ermənistan Respublikasının Azərbaycan Respublikasına qarşı təcavüzü nəticəsində, işğal olunmuş Azərbaycan torpaqlarında islam dininə aid tarixi və mədəni irsin və ibadət ocaqlarının dağıdılması və təhqir olunması” adlı qətnamələr qəbul edilib. İƏT Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsində Azərbaycanın haqq işini hər zaman dəstəkləyib və bu, təşkilat üçün prioritet olaraq qalır. Belə ki, bu məsələ hər zaman təşkilat tərəfindən istər qətnamələrdə, istər sammit çərçivəsində, istərsə də xarici işlər nazirlərinin qətnamələrində yer alır. “Biz beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində də çox fəal əməkdaşlıq edirik, BMT-də, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatında bir-birimizə qarşılıqlı dəstək göstəririk” deyən Cənab Prezident bu qarşılıqlı dəstəyin bizim əlaqələrimizin yüksək səviyyədə olmasının təzahürü olduğunu bildirdi: “Xüsusilə, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı müsəlman ölkələrinin dəstəyi bizim üçün çox əhəmiyyətlidir. Bildiyiniz kimi, Ermənistan Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi olan Dağlıq Qarabağı və onun ətrafında yerləşən 7 rayonu uzun illərdir, işğal

altında saxlayır. Bu münaqişə və etnik təmizləmə siyasəti nəticəsində, 1 milyondan artıq azərbaycanlı öz doğma torpağında qaçqın-köçkün vəziyyətinə düşmüşdür”.

AZƏRBAYCAN SÜLH VƏ HƏMRƏYLIYI TƏBLİĞ EDİR

Bu gün Azərbaycan dünyada islam mədəniyyətinin təbliği işində çox fəal və uğurlu rol oynayır. Dünyanın müxtəlif ölkələrində islam mədəniyyətinin təqdimatı ilə bağlı bir çox tədbirlər keçirilib. Sərgilər, mədəni proqramlar, təqdimatlar və konfranslar keçirilir. İslam dünyaya sülh, mərhəmət və dostluq dini kimi təqdim olunur. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin məlum sərəncamları ilə ölkəmizdə

2016-cı ilin “Multikulturalizm İli”, 2017-ci ilin isə “İslam Həmrəyliyi İli” elan edilməsi bəşəri dəyərlərə olan ali münasibətin daha bir təzahürü kimi qiymətləndirildi. “İslam Həmrəyliyi İli” çərçivəsində İslam Həmrəyliyi Oyunlarının Azərbaycanda keçirilməsi, 54 müsəlman ölkəsinin Azərbaycanda bir araya gəlməsi islam dünyasında böyük təntənə kimi qəbul olundu. “Biz islam həmrəyliyinə gücləndirilməsinə çox böyük əhəmiyyət veririk və bu istiqamətdə əməli addımlar atılır” deyən dövlət başçısı Azərbaycanda keçirilmiş çoxsaylı tədbirlərin islam həmrəyliyinə möhkəmlənməsinə xidmət göstərdiyini də diqqətə çatdırıb.

Bakıda keçirilən bütün beynəlxalq tədbirlər kimi, Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu da xalqlar və mədəniyyətlərarası dialoqun inkişafı baxımından, əhəmiyyəti yüksək qiymətləndirilir. Dünyanın müxtəlif yerlərində, müxtəlif zəmində toquşmaların baş verdiyi zamanda, Azərbaycan sülh və həmrəyliyi təbliğ edir. Bakı forumu çərçivəsində dostluq, sülh, tərəfdaşlıq və mədəni müxtəliflik məsələlərinə öz töhfəsini bir daha vermiş oldu. Keçirilən bu və ya digər tədbirlər vasitəsi ilə Azərbaycan mədəniyyətlərarası dialoq kontekstində körpü rolunu oynayır.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Gürcüstanın Azərbaycanı səfirləyən ölkəsinin milli bayramı - Müstəqillik Günü münasibətilə mayın 30-da rəsmi qəbul təşkil edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, qəbulda əvvəlcə Azərbaycanın və Gürcüstanın dövlət himnləri səsləndirilib.

Gürcüstanın Azərbaycandakı səfiri Zurab Pataradze qəbulda çıxış edərək ölkəsinin müstəqilliyinin tarixindən danışdı. İki ölkə arasındakı əlaqələrdən danışan səfir bildirdi ki, Azərbaycan ilə Gürcüstan arasındakı strateji münasibətlər yalnız regional layihələrlə məhdudlaşmır. İki ölkə beynəlxalq arenada da yaxın münasibətlərə malikdir.

nasibətlərə malikdir.

Səfir deyib ki, Gürcüstan dövlət müstəqilliyini möhkəmləndirir, iqtisadiyyatını inkişaf etdirir, azad və demokratik cəmiyyət qurur. Bu proseslərdə Gürcüstanın Azərbaycanla əməkdaşlığının əhəmiyyətinə toxunan diplomat xalqlarımızın qədim dostluq ənənələrinə malik olduğunu vurğulayıb.

Milli Məclisin Sədri Oqtay Əsədov əlamətdar bayram münasibətilə Prezident İlham Əliyevin adından Gürcüstan xal-

qını təbrik edib. Sədr bildirib ki, iki xalqın taleləri oxşardır. Hər iki xalq eyni tarixi dövrdə müstəqil-

lik əldə edib. Gürcüstan və Azərbaycan yaxın ölkələr olmaqla bərabər, həm də strateji tərəfdaşlardır. Həyatın bütün sahələrində münasibətlərimiz inkişaf edir. Reallaşdırılan enerji layihələri xalqlarımızın gələcək rifahını şərtləndirir. Ölkələrimiz arasında münasibətlər qarşılıqlı surətdə inkişaf etdirilir. Hər iki ölkənin parlamentlərində dostluq qrupları var. Beynəlxalq təşkilatlarda da hər iki ölkənin deputat-

ları eyni mövqedən çıxış edir. Hər iki ölkə bir-birinin ərazi bütövlüyünü dəstəkləyir.

Milli Məclisin Sədri əmin olduğunu bildirdi ki, iki ölkə arasında münasibətlər bundan sonra da xalqlarımızın rifahı naminə inkişaf edəcək.

Tədbir bədii hissə ilə davam edib. Qəbulda rəsmi şəxslər, Milli Məclisin deputatları, xarici ölkələrin Bakıdakı səfirləri, beynəlxalq təşkilatların təmsilçiləri, kütləvi informasiya vasitələrinin, ictimaiyyətin nümayəndələri iştirak ediblər.

“Prezident İlham Əliyev qeyri-neft sənayesinin inkişafını strateji kurs kimi müəyyən edib”

Ölkəmizdə həyata keçirilən əsaslı islahatlar nəticəsində inkişafın Azərbaycan modeli iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, neftdən asılılığın minimuma endirilməsi, sahibkarlıq fəaliyyətinin genişləndirilməsi, yeni sənaye sahələrinin yaradılması, qeyri-neft sənayesinin ixrac potensialının artırılması sayəsində daha da zənginləşdirilib. Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev AZƏRTAC-a məxsusi müsahibəsində ölkəmizdə sənaye sahəsinin inkişafı ilə bağlı görülən işlərdən söhbət açıb.

-Cənab nazir, Azərbaycanda həyata keçirilən iqtisadi islahatlar kontekstində qeyri-neft sənayesinin inkişafı barədə fikirlərinizi bilmək istərdik.

-Ümummilli lider Heydər Əliyevin qüdrətli dövlətin qurulmasına hədəflənmiş, uzaqgörən inkişaf strategiyası yeni dövrdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən böyük uğurla davam etdirilib, ölkəmizin siyasi-iqtisadi imkanları daha da genişləndirilib, beynəlxalq aləmdə nüfuzu artır.

Azərbaycanın əldə etdiyi uğurlu nəticələr, inkişaf göstəricilərinin davamlı olaraq yüksəlməsi həyata keçirilən siyasətin, aparılan islahatların real həyatda təsdiqini əks etdirir, sosial-iqtisadi nailiyyətlərin davamlılığı və dayanıqlı inkişaf üçün etibarlı zəmin yaradır. Təsədüfi deyildir ki, dünya qlobal maliyyə və iqtisadi böhranı şəraitində inkişaf etmiş bir çox dövlətlər ciddi çətinliklərlə üzləşdikləri halda, Prezident İlham Əliyevin çevik, pragmatik siyasəti sayəsində Azərbaycan xarici iqtisadi təsirləri neytrallaşdırıb, nəzərdə tutulan bütün sosial-iqtisadi proqramlar tam icra edilib, iqtisadiyyatımız artıb. Bütün bunlara nail olunmasında isə, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, neftdən asılılığın minimuma endirilməsi, sahibkarlıq fəaliyyətinin genişləndirilməsi tədbirləri xüsusi önəm kəsb edir.

Bu baxımdan dövlətimizin başçısının sənayeləşmə siyasətinə uyğun olaraq, mövcud təbii və iqtisadi resursların istehsalatla cəlb edilməsi, yeni sənaye sahələrinin yaradılması, ən müasir texnologiyalar təmin edilməsi istiqamətində sistemli tədbirlər həyata keçirilib.

Belə ki, iqtisadi tərəqqidə “Bizim uğurlu inkişafımız qeyri-neft sənayesinin hesabına təmin edilməlidir” prinsipini strateji kurs kimi müəyyən edən Prezident İlham Əliyev müvafiq sərəncamları ilə bu sahəyə xüsusi diqqətin göstəricisi kimi, 2014-cü il ölkəmizdə “Sənaye ili” elan edib, həmin ilin dekabrında “Azərbaycan Respublikasında sənayenin inkişafına dair 2015-2020-ci illər üçün Dövlət Proqramı”nı təsdiqləyib. Proqram sənayenin modernləşdirilməsi və strukturunun təkmilləşdirilməsi, qeyri-neft sənayesinin ixrac potensialının artırılması, enerjiden səmərəli istifadə edən, yüksək əlavə dəyər yaradan rəqabətqabiliyyətli sənaye istehsalının genişləndirilməsi, yeni istehsal sahələri üçün ixtisaslı kadrların hazırlanması və s. kimi istiqamətləri özündə ehtiva edir.

Dövlət Proqramı üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi, bütünlükdə uğurlu sənayeləşmə siyasəti səmərəli nəticələrini verir. Məsələn, qeyri-neft sənaye istehsalı 2015-ci ildə 8,4 faiz, 2016-cı ildə 4,8 faiz, 2017-ci ildə 3,7 faiz, 2018-ci ildə isə 9,1 faiz artıb.

Hazırkı dövrdə sənayenin yeni modellərin tətbiqi ilə inkişaf etdirilməsi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Qlobal çağırışlarla uzlaşan sənaye parkları və məhəllələri, aqroparklar kimi müxtəlif mexanizmlər innovativ müəssisələrin yaradılmasına, ixrac yönümlü məhsulların istehsalının genişləndirilməsinə,

neft-qaz amilindən asılılığın daha da azaldılmasına yeni imkanlar açır.

Bu baxımdan müasir texnologiyalara əsaslanan rəqabətqabiliyyətli sənayenin inkişafının təmin edilməsi, bu sahəyə sahibkar marağının artırılması və daha çox investisiyanın cəlb edilməsi, istehsal sahəsində məşğulluğun yüksəldilməsi vacib amillərdir.

Yeri gəlmişkən, Azərbaycanda əlverişli biznes və investisiya mühiti iqtisadiyyatın digər sahələri ilə yanaşı, sənayedə də sahibkarlıqla məşğul olmaq istəyənlər üçün münbit şərait yaradır. Ölkəmizdə işgüzar sferanın əlverişliliyi, aparılan islahatların real nəticələri nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar və reyting agentlikləri tərəfindən yüksək qiymətləndirilib. Təsədüfi deyildir ki, Dünya Bankının “Doing Business 2019” hesabatında Azərbaycan öz mövqeyini 32 pillə yaxşılaşdıraraq 190 ölkə arasında 25-ci yerdə qararlaşıb, dünyanın 10 ən islahatçı ölkəsi siyahısına daxil edilib və ən çox islahat aparan ölkə elan olunub. Hesabatda ölkəmiz 10 göstəricidən 8-i üzrə irəliləyib. Məsələn, “Biznesə başlama” göstəricisi üzrə 9 pillə irəliləyərək 9-cu pilləyə, “Kiçik investorların maraqlarının qorunması” göstəricisi üzrə 8 pillə irəliləyərək 2-ci pilləyə yüksəlib.

-Qeyri-neft sənayesinin hansı sahələri üzrə daha çox artım müşahidə edilir?

-Azərbaycanda həyata keçirilən səmərəli və dəqiq hədəflərə hesablanmış sosial-iqtisadi siyasətin real nəticələri konkret rəqəmlərdə də ifadə olunur. Bu ilin birinci rübündə ölkə iqtisadiyyatına 2,8 milyard dollar investisiya yatırılıb ki, bunun da 2 milyard dollarını qeyri-neft sektoruna qoyulmuş sərmayə təşkil edir. Həmin müddətdə ümumi daxili məhsul 3 faiz artıb. Bu, son bir neçə il ərzində ən yüksək göstərici hesab olunur. Dövlətimizin başçısının rəhbərliyi ilə həyata keçirilən islahatlar ümumi daxili məhsulun artımını daha çox sənaye istehsalının hesabına formalaşdırıb şərtləndirir. Ümumi daxili məhsulda sənayenin payının ildən-ildə nəzərəcarpacaq dərəcədə artması bunu aydın şəkildə göstərir: ümumi daxili məhsulda sənayenin payı 2015-ci ildə 32,9 faiz, 2016-cı ildə 37,1 faiz, 2017-ci ildə 40,1 faiz, 2018-ci ildə 44,2 faiz, 2019-cu ilin birinci rübündə isə 46 faiz olub.

Ötən il ərzində Azərbaycanda sənaye istehsalı 1,5 faiz artıb. İnkişaf meyili 2019-cu ildə də davam edir. Bu ilin ilk rübündə qeyri-neft sektorunda 1,7 faiz, sənaye istehsalında 4,4 faiz, qeyri-neft sənayesində isə 15,6 faizlik artım nail olunub.

Cari ilin yanvar-mart aylarında qeyri-neft sənayesində daha çox artım avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı (85,6 faiz), içki istehsalı (78,8 faiz), toxuculuq sənayesi (61,4 faiz), mebellərin istehsalı (58,7 faiz), rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı (59,3 faiz), kağız və karton istehsalı (34,6 faiz), kimya sənayesi (32,6 faiz), qida məhsullarının istehsalı (26,8 faiz), maşın və avadanlıqların istehsalı (13,2

faiz), tikinti materiallarının istehsalı (8,5 faiz) və s. sahələrdə müşahidə olunub. Sənayeləşmə siyasətinin uğurla həyata keçirilməsi, yeni sənaye müəssisələrinin yaradılması əhalinin məşğulluğunun artırılmasına, həyat səviyyəsinin yüksəlməsinə mühüm töhfə verir. Qeyd edim ki, 2019-cu ilin yanvar-mart aylarında ölkənin sənaye sahələrində çalışan işçilərin sayı 204 min nəfərdən çox, orta aylıq əməkhaqqı isə 1037 manat təşkil edib.

-Qabaqcıl texnologiyalara əsaslanan rəqabətqabiliyyətli və innovativ sənaye sahələrinin yaradılmasında, qeyri-neft sənayesinin müxtəlif sahələrlə inkişafında dövlətin dəstək modelləri olan sənaye parkları və məhəllələrinin rolunu necə xarakterizə edərdiniz?

-Dövlətimizin başçısının sənayeləşmə siyasətinə uyğun olaraq, ölkədə yeni sənaye müəssisələri açılır, mövcud müəssisələrin istehsal gücü artırılır, hazırda bir sıra sənaye obyektlərinin tikintisi davam etdirilir. Bir daha qeyd edim ki, sənayenin inkişafında yeni mexanizmlər kimi sənaye parklarının yaradılmasının böyük əhəmiyyəti vardır. Artıq Azərbaycanda 5 sənaye parkı fəaliyyət göstərir. Bunlar Sumqayıt Kimya, Balaxanı, Mingəçevir, Qaradağ və Pirallahı sənaye parklarıdır.

İndiyədək sənaye parklarında 40-dan çox rezident qeydiyyatına alınıb. Bu rezidentlərin 23-ü artıq istehsal fəaliyyətinə başlayıb. Bu il daha 8 rezident istehsalatla başlayacaq.

Sənaye parklarında rezidentlər üçün vergi və gömrük sahəsində stimullaşdırıcı tədbirlər tətbiq edilir. Belə ki, sənaye parklarının rezidentləri qeydiyyata alındıqları tarixdən 7 il müddətinə əmlak, torpaq, gəlir və ya mənfəət vergilərindən, istehsal məqsədilə idxal etdikləri texnikanın, texnoloji avadanlıqların və qurğuların idxalı zamanı ƏDV-dən və gömrük rüsumlarından azad olunurlar. Hazırda bu güzəştlərin səmərəliliyini daha da artırılması istiqamətində təkliflər hazırlanır.

Bundan başqa, sənaye parklarında dövlət vəsaitləri hesabına müasir infrastruktur yaradılır, sahibkarların vəsaitlərini investisiya qoyuluşuna yönəltmələri təmin edilir.

İndiyədək sənaye parklarına 3,3 milyard dollar həcmində investisiya qoyulub. Təkcə, 2018-ci ildə rezidentlər tərəfindən 451 milyon dollar sərmayə yatırılıb. Sənaye parklarında 9 minə yaxın daimi iş yeri yaradılıb. Növbəti mərhələdə 400 milyon dollaradək sərmayə qoyuluşu, 1600-dən artıq iş yerinin açılması nəzərdə tutulur.

Qeyd edim ki, indiyədək sənaye parklarında 1,36 milyard manat dəyərində məhsul istehsal edilib ki, bunun 250 milyon manatlıq hissəsi ixrac olunub.

Bununla yanaşı, Azərbaycan Res-

tehsal sahələrinin inkişafı və qeyri-neft ixracının artırılması sahəsində görülmüş işlər barədə məlumat verərdiniz.

-Qeyd etdiyim kimi, ölkədə qeyri-neft sektorunun şaxələndirilməsi, qeyri-neft sənayesinin inkişafı, Azərbaycan məhsullarının ixrac coğrafiyasının genişləndirilməsi məqsədilə intensiv tədbirlər həyata keçirilib, xarici ölkələrə ardıcıl olaraq ixrac missiyaları təşkil edilir, nüfuzlu beynəlxalq sərgilərdə Azərbaycan şirkətlərinin iştirakı təmin olunur. Qeyri-neft ixracının stimullaşdırılması, “Made in Azerbaijan” brendinin təşviqi məqsədilə indiyədək xarici ölkələrə 29 ixrac missiyası, o cümlədən bu ilin əvvəlindən 4 xarici ölkəyə (Çin, Polşa, Latviya, Qətər) 5 ixrac missiyası həyata keçirilib. Azərbaycan məhsulları indiyədək 24 beynəlxalq sərgidə nümayiş olunub. Bu tədbirlər çərçivəsində Azərbaycan məhsullarının ixracına dair razılaşmalar və sifarişlər əldə edilir, müqavilələr imzalanır.

Bundan başqa, “Made in Azerbaijan” brendinin xarici bazarlarda təşviqi məqsədilə həyata keçirilən səmərəli tədbirlərdən biri də xarici ölkələrdə Azərbaycan ticarət və sərəb evlərinin yaradılmasıdır. Dövlətimizin başçısının tapşırığına uyğun olaraq, 2017-ci ildə Belarusda, 2018-ci ildə Ukrayna, Latviya, Polşa və Çində, bu ilin yanvar ayında isə Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Dubay şəhərində Azərbaycan ticarət evləri açılıb. Bu ticarət evlərinin hər birində müxtəlif növ Azərbaycan məhsullarının daimi sərgisi fəaliyyət göstərir. Çinin Urumçi və Şanxay şəhərində Azərbaycan sərəb evləri uğurla fəaliyyət göstərir.

Eyni zamanda, Rusiya Federasiyası, Çin Xalq Respublikası, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri və Mərkəzi Avropa ölkələri üzrə Azərbaycanın ticarət nümayəndələri fəaliyyət göstərir ki, bu da ölkəmizin qeyri-neft ixracının genişləndirilməsi, “Made in Azerbaijan” brendinin, əlverişli biznes və investisiya mühitinin təşviqi, investisiyaların cəlb olunması baxımından yeni institusional yanaşmadır.

Kənd təsərrüfatı və emalı məhsullarına ixracatla bağlı geri ödəmə mexanizminin tətbiq olunması da ölkədə istehsal olunan qeyri-neft məhsullarının ixracının stimullaşdırılmasında mühüm rol oynayır. Qeyd edim ki, indiyədək 13 milyon manata yaxın ixrac təşviqi ödənilib.

Həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində ölkəmizin xarici ticarət tərəfdaşlarının sayı və qeyri-neft ixracı davamlı olaraq artır. Belə ki, 2003-2018-ci illərdə Azərbaycanın xarici ticarət tərəfdaşlarının sayı 1,4 dəfə, ixrac 7,5 dəfə, o cümlədən qeyri-neft ixracı 4,5 dəfə, ixrac məhsullarının çeşidi 2,5 dəfə artıb.

Ümumiyyətlə, Azərbaycan iqtisadiyyatı dünyanın ən yeni texnologiyalarını, müsbət təcrübələrinin səmərəli tətbiqinə qadirdir və bu proses uğurla davam etdirilir. Prezident İlham Əliyev Nazirlər Kabinetinin 2019-cu ilin birinci rübünün yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında bu mühüm məsələyə xüsusi diqqət yetirdiyini bəyan etdi: “Biz dünyanın ən müxtəlif təcrübəsini Azərbaycana gətirməliyik, tətbiq etməliyik və nəticə etibarilə daha da uğurlu inkişaf modeli ortaya qoymalıyıq”.

Sənayedə texnoloji yeniliklərin, yeni model və yanaşmaların tətbiqi, müasir çağırışlara cavab verən digər innovativ tədbirlər isə iqtisadiyyatın bu mühüm sahəsinin inklüziv inkişafında mühüm amillər olmaqla, ölkənin iqtisadi imkanlarının artmasına, daha da qüdrətlənməsinə, nəticə etibarilə əhalinin sosial rifahına, dövlət siyasətinin mərkəzində dayanan Azərbaycan vətəndaşına xidmət edir.

-Azərbaycanda ixrac yönümlü is-

31 may 2019-cu il

Düənən Milli Məclisin növbəti plenar iclası keçirilib. Öncə parlamentin Sədri Oqtay Əsədov gündəliyi təqdim edib.

İclasda əvvəlcə "Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə müvəkkili (ombudsman) haqqında" və "Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Konstitusiyaya qanununun layihəsi və "Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi deputatının statusu haqqında" və "Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi birinci oxunuşda müzakirə olunub. Qeyd edilib ki, təklif edilən dəyişikliklər "Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Qanununun və "Azərbaycan Respublikasının 1996-cı il 17 may tarixli 74-IQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Daxili Nizamnaməsi"ndə dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 27 noyabr tarixli 1336-VQD nömrəli Qanununun icrası ilə əlaqədardır. Qanun layihələri ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq qəbul edilib.

İqtisadi siyasət, sahibkarlıq və sənaye komitəsinin sədri Ziyad Səmədzadə "icra haqqında", "Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında", "Banklar haqqında", "Sığorta fəaliyyəti haqqında", "İnvestisiya fondları haqqında" və "Qiyətli kağızlar bazarı haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini üçüncü oxunuşda təqdim edib. "İcra haqqında", "Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında", "Banklar haqqında", "Sığorta fəaliyyəti haqqında", "İnvestisiya fondları haqqında" və "Qiyətli kağızlar bazarı haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi ikinci oxunuşda müzakirə olunub. Bildirilib ki, dəyişiklik "Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 30 oktyabr tarixli 1295-VQD nömrəli Qanununun icrası ilə əlaqədar təklif edilir. Həmin qanuna əsasən "Cəmiyyətin (səhmdar cəmiyyətin) icra orqanı üzvlərinin şəxsi marağı ilə cəmiyyətin maraqları arasında ziddiyyətlərə gətirib çıxara bilən, habelə bu məcəllənin 49-1.6-cı maddəsində nəzərdə tutulmuş hallarda cəmiyyətin icra orqanının rəhbəri və ya digər üzvləri müvafiq məlumatı cəmiyyətin direktorlar şurasına (müşahidə şurasına), o olmasada səhmdarların ümumi yığıncağına yazılı şəkildə təqdim etməlidirlər". Cəmiyyətin maraqlarına zidd olan əqdərlərin bağlanılması, müvafiq olaraq, Mülki Məcəllə, "Banklar haqqında" və "Sığorta fəaliyyəti haqqında" qanunları ilə ayrı qayda nəzərdə tutulmayıbsa, müvafiq idarəetmə orqanının qərarı əsasında həyata keçirilə bilər. Habelə məcəllənin 60-cı maddəsinə edilən dəyişikliyə əsasən "hüquqi şəxsin ləğvi haqqında qərarla ləğvetmə komissiyası (təsviyeçi, ləğvedici) təyin edilir". Qanun layihəsi səsvermə yolu ilə təsdiq olunub.

Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hü-

seyinli "Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan dövlətlərin daxili işlər orqanları (polis) və daxili qoşunları üçün kadrların hazırlanması haqqında" Sazişin təsdiq edilməsi barədə qanun layihəsini təqdim edib. Bildirib ki, bu saziş tərəflərin daxili işlər orqanları (polis) və daxili qoşunları üçün müasir dünyanın çağırışı və təhdidlərinə cavab verən yüksək səviyyəli kadr hazırlığının təmin edilməsinə xidmət edəcək. Qanun layihəsi səsə qoyularaq qəbul edilib.

Sonra "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı Hökuməti arasında müdafiə sahəsində əməkdaşlıq haqqında Sazişin təsdiq edilməsi barədə" qanun layihəsi təqdim olunub. Qeyd edilib ki, saziş 2019-cu il aprelin 7-də Ər-Riyad şəhərində imzalanıb. Bu saziş ölkələrimiz arasında hüquqi bazanın genişləndirilməsinə xidmət edir. Qanun layihəsi səsə qoyularaq qəbul edilib. "Terrorçuluğa qarşı mübarizə haqqında" və "Cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın ləqəlləşdirilməsinə və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi müzakirə olunub. Bildirib ki, dəyişikliklər qanunvericiliyin uyğunlaşdırılması məqsədilə hazırlanıb. Layihə ilə "Terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi" anlayışı beynəlxalq konvensiyaların tələbləri nəzərə alınaraq genişləndirilir. Qanun layihəsi səsvermə yolu ilə qəbul olunub.

"Fövqəladə vəziyyət haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsində dəyişiklik "Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 12 iyun tarixli 1174-VKQD nömrəli Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar təklif edilir. "Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Qanununun 83.1-1-ci maddəsinə əsasən Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında nəzərdə tutulmuş hallarda Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən təsdiq edildikdən sonra 24 saat müddətində rəsmi dərc edilməlidir. Sənəd səsə qoyularaq təsdiq edilib.

"Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin komitələri haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini təqdim edən komitə sədri Əli Hüseyinli deyib ki, təklif edilən dəyişiklik "Kiçik sahibkarlığa dövlət köməyi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 12 oktyabr tarixli 1268-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi ilə əlaqədardır.

Komitə sədri Ziyad Səmədzadə "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini təqdim edib. Bildirib ki, qanun layihəsi tikintiyə dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar yoxlamalara bu qanunun şamil edilməməsinə nəzərdə tutur. Tikintiyə nəzarətin özünəməxsusluğu, bu sahədə mütərəqqi qanunvericiliyinin formalaşmasını əsas tutaraq, tikintiyə dövlət nəzarəti ilə bağlı normalar Azərbaycan Respublikasının Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsində və digər müvafiq normativ hüquqi aktlarla müəyyən edilib.

"Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların dayandırılması haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini təqdim edən Ziyad Səmədzadə qeyd edib ki, qanun layihəsi yanğın nəzarəti, tikintiyə dövlət nəzarəti, təhlükə potensialı obyektlərin və dağ-mədən sahələrinin təhlükəsiz istismarına nəzarət və radiasiya təhlükəsizliyinə nəzarət sahəsində yoxlamaların aparılmasına tətbiq edilən məhdudluğu aradan qaldırmaq məqsədilə hazırlanıb. Qanun layihələri ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq qəbul edilib.

Komitə sədri Ziyad Səmədzadə "Hesablama Palatası haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini ikinci oxunuşda təqdim edib. Bildirib ki, təklif olunan dəyişiklik "Büdcə sistemi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 30 noyabr tarixli 1358-VQD nömrəli Qanununa uyğunlaşdırma məqsədi daşıyır. Qeyd olunan Qanuna

əsasən dövlət büdcəsi zərfinə daxil olan sənədlərin və məlumatların dairəsinin genişləndirilməsi nəzərdə tutulur ki, bu məlumatların biri də Vergi Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş güzəşt və azadolmalar barədə məlumatlardır. Bu işə azadolma və güzəştlərin həcmi, effektivliyi, onun məbləği barədə qiymətləndirmələrə imkan verəcək. Sənəd ikinci oxunuşda səsə qoyularaq təsdiq edilib.

"Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini ikinci oxunuşda təqdim edən komitə sədri Ziyad Səmədzadə bildirib ki, qanun layihəsi "Büdcə sistemi haqqında" və "Dövlət borcu haqqında" qanunlara uyğunlaşdırma məqsədi daşıyır. Həmin qanunlarla dövlət zəmanəti üzrə borc öhdəliklərinin yerinə yetirilməsini təmin etmək üçün "Büdcə sistemi haqqında" Qanuna müvafiq olaraq yaradılan məqsədli büdcə fondunun adı "Dövlət borcu və zəmanəti üzrə öhdəliklərin Təminat Fondu" kimi müəyyən olunub. Qanun layihəsi ikinci oxunuşda səsə qoyularaq təsdiq edilib.

Sonra ikinci oxunuşda "Dövlət rüsumu haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi müzakirə olunub. Qanun layihəsi ikinci oxunuşda səsə qoyularaq təsdiq olunub.

Əmək Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsi ikinci oxunuşda müzakirə olunub. Qeyd edilib ki, dəyişikliklər əməyin mühafizəsi ilə bağlı aparılan islahatlar çərçivəsində əməyin mühafizəsinə yönələn maliyyə vəsaitlərinin mənbələrinin dəqiqləşdirilməsi məqsədilə Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin təklifləri əsasında 221-ci maddənin təkmilləşdirilməsi məqsədini daşıyır. Sənəd ikinci oxunuşda səsə qoyularaq qəbul olunub.

İclasda, həmçinin "Yol hərəkəti haqqında", "Milli arxiv fondu haqqında", "Avtomobil yolları haqqında" və "Mədəniyyət haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələri ikinci oxunuşda müzakirə olunub. Qanun layihələri ikinci oxunuşda səsvermə yolu ilə qəbul edilib.

İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi barədə qanun

layihəsi ikinci oxunuşda müzakirə olunub. Bildirilib ki, qanun layihəsi "Aviasiya haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 7 dekabr tarixli 1379-VQD nömrəli Qanunun icrası ilə əlaqədar hazırlanıb.

"Azərbaycan Respublikasının Konsul Nizamnaməsinin təsdiq edilməsi haqqında", "Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri və obyektləri haqqında", "Dövlət rüsumu haqqında", "Baytarlıq haqqında", "Ekoloji təmiz kənd təsərrüfatı haqqında" və "Lisensiyalar və icazələr haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələri birinci oxunuşda müzakirə olunub. Bildirilib ki, qanun layihəsi dəqiqləşdirmə xarakterini daşıyır. Qanun layihəsi səsə qoyularaq qəbul edilib.

Komitə sədri Əli Hüseyinli Vergi Məcəlləsində və İnzibati Xətalər Məcəlləsində, "Azərbaycan Respublikasının 1996-cı il 17 may tarixli 74-IQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Daxili Nizamnaməsi"ndə, "Büdcə sistemi haqqında", "Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında", "Banklar haqqında", "Mühasibat uçotu haqqında" və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələrini birinci oxunuşda təqdim edib. Qeyd edilib ki, qanun layihələri "Hesablama Palatası haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 29 iyun tarixli 1199-VQ nömrəli Qanununun icrası ilə əlaqədar hazırlanıb. Qanun layihələri ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq qəbul edilib.

İclasda Miqrasiya Məcəlləsində, "Dövlət rüsumu haqqında", "Kredit ittifaqları haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələri də müzakirə olunub. Qanun layihələri ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq qəbul olunub.

"Əhəlinin sağlamlığının qorunması haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi birinci oxunuşda müzakirə edilib. Bildirilib ki, təklif olunan dəyişiklik əsasən tibb müəssisələrinin akkreditasiyası ilə bağlıdır və əhaliyə göstərilən tibbi xidmətin keyfiyyətinin, tibb müəssisələrinin fəaliyyətinin hüquqi tələblərə uyğunluğunun müəyyən edilməsi məqsədi daşıyır.

Sonra İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanunun layihəsi birinci oxunuşda təqdim edilib. Qeyd olunub ki, təklif edilən dəyişikliyə əsasən rayon (şəhər) məhkəmələrinin inzibati xətalər haqqında baxdıq işlərin dairəsinə 393-1.2-ci maddə də əlavə edilir. Qanun layihəsi səsə qoyularaq təsdiq edilib.

Cinayət Məcəlləsində və İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsi birinci oxunuşda müzakirə olunub. Bildirilib ki, dəyişiklik "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 28 dekabr tarixli 1433-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar təklif edilir. Qanun layihəsi səsvermə yolu ilə təsdiq olunub. Bununla da Milli Məclisin növbəti plenar iclası başa çatıb.

Rəfiqə Kamalqızı

GƏNCLİYİN SƏSİ

Azərbaycanlı gənc alim Beynəlxalq Təhsil Akademiyasının akademiki seçildi

Dünyanın hər bir yerində ictimai inkişafın formalaşmasında, cəmiyyətin üzvlərinin təfəkkür və dünyagörüşünün təkmilləşdirilməsində təhsil və elm xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Bu baxımdan gənc nəsilərin tədrisi, öyrədilməsi, maarifləndirilməsi və yüksək ixtisaslı kadr olaraq yetişdirilməsi mühüm zəruri məsələlərdən biridir. Çox sevindirici haldır ki, hər bir sahədə olduğu kimi təhsil və elm sahəsində də Azərbaycanı xaricdə uğurla təmsil edən gənclərimiz var. Onlardan biri də Elvin Talışinskiydir. Gənc olmasına baxmayaraq bu sahədə Azərbaycana yetərincə uğurlar qazandıra bilmişdir. Hazırda da nailiyyətləri, elmi məqalə və məruzələri ilə dünyanın bir çox ölkələrində ölkəmizi layiqincə təmsil edir.

E.Talışinski elmi fəaliyyətə başladığı dövrdən bu günədək defələrlə xarici dövlətlərin müxtəlif şəhərlərində Azərbaycan Respublikasını öz elmi məruzələri ilə təmsil etmiş, dövlətimizin təbliğatını aparmışdır. Gənc tədqiqatçı-alim 2007-ci ildən 2013-cü illər ərzində Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında elmi işçi və Fəlsəfə İnstitutunun Gənc Alimlər Şurasının sədr müavini vəzifələrində işləmişdir. O, Akademiyada çalışdığı dövrdə dövlətimizi xarici ölkələrdə təmsil etmək üçün ezam olunmuş və keçirilən beynəlxalq elmi konfranslarda, simpoziumlarda çıxış edib müxtəlif fəxri fərmanlara, diplomlara layiq görülmüşdür.

Həmçinin E.Talışinski xaricdə təşkil olunan bir neçə beynəlxalq elmi müsabiqələrin qalibi və laureatı, 60-dan çox elmi məqalənin, 3 monoqrafiyanın müəllifidir. Qeyd edək ki, E.Talışinski Azərbaycanda bütün dünyada ən aktual mövzulardan biri olan informasiya müharibəsinin ilk araşdırmaçısıdır. Tədqiqatçıya qədər heç kəs Azərbaycanda informasiya müharibəsinin elmi predmet olaraq araşdırmamışdır. 2006-cı ildən bu sahədə araşdırma apararaq tədqiqatçı bir sıra nüfuzlu elmi nəşrlərdə çap olunmuşdur.

Onun Moskva Dövlət Universitetində təşkil olunan "Lomonosov 2012" adlı gənc alimlərin beynəlxalq elmi konfransında çıxış etdiyi "İnformasiya müharibəsinin mahiyyəti və məzmunu" mövzusunda elmi tədqiqatı böyük marağa səbəb olur. Bunun nəticəsi olaraq, Almaniyanın "Akademik" nəşriyyatı ona bu tədqiqat işini Saarbrücken şəhərində çap etdirməyi təklif edir və 2012-ci ildə eyni adlı monoqrafiyası nəşr edilir. Ümumiyyətlə, gənc tədqiqatçının 28-ə yaxın elmi əsəri xaricdə rus və ingilis dillərində çap olunmuşdur.

İxtisasca hüquqşünas olan E.Talışinski Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasında "Azərbaycanın informasiya mübarizəsində yeri və rolu (Şərqi-Qərbi kontekstində)" mövzusunda dissertasiya işini uğurlu müdafiə edərək siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsinə layiq görülmüşdür.

O, 2012-ci ildən V.Dal adına Şərqi Ukrayna Milli Universitetinin təşəbbüsü ilə təşkil olunan beynəlxalq elmi konfransların Azərbaycan üzrə koordinasiatoru və nəşr olunan məqalələr toplusunun redaksiya heyətinin üzvüdür. 2015-ci ildən etibarən isə Kanadada nəşr olunan "Virtus - scientific journal" - beynəlxalq elmi jurnalın xarici əlaqələr üzrə redaktor müavini təyin olunmuşdur. Bununla yanaşı E.Talışinski bir çox beynəlxalq və yerli elmi jurnalların redaksiya

heyətinin üzvü kimi görmək mümkündür. Bundan əlavə olaraq, E.Talışinski siyasi elmlər sahəsində nəşr etdiyi elmi əsərlərinə görə 2015-ci ildə "National Quality Awards" Fondu və "European scientific and industrial consortium"un təsis etdiyi "Oliver Cromwell" adına qızıl medala layiq görülmüşdür.

Elvin Talışinskiyın gənc olmasına baxmayaraq elmi sahədə əldə etdiyi uğurlarını pedaqoji sahədə də davam etdirmişdir. Aspirant olduğu dövrdə müxtəlif vaxtlarda Rusiyada Cənubi Ural Dövlət Universitetində və İranda Azad İslam Universitetində rus və ingilis dillərində böyük auditoriyalarda mühazirələr demişdir.

2011-ci ildən Bakı İslam Universitetində müəllim kimi işə başlayan E.Talışinski, 2014-cü ildən İctimai fənlər kafedrasının müdiri təyin olunur. Burada çalışdığı müddət ərzində ictimai fəallığı ilə diqqəti cəlb etmişdir. Onun təşkilatçılığı ilə universitetdə bir çox elmi seminar, konfrans, müsabiqələr keçirilmiş, müxtəlif İctimai Birliklərin dövlət tərəfindən maliyyələşdirilən təlim və tədbirləri baş tutmuşdur. E.Talışinskiyın rəhbərliyi və dəstəyi ilə Bakı İslam Universitetinin tələbələri respublika əhəmiyyətli bir sıra müsabiqələrdə iştirak etmiş, elmi konfranslarda məruzələrlə çıxışlar etmişlər. Məhz onun eməyi sayəsində universitetdə elmi-pedaqoji təminatın yaxşılaşdırılması, çoxsaylı fənn proqramlarının, metodik göstərişlərin, eyni vəsaitlərin hazırlanması, mühüm elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi məsələləri də yüksək səviyyədə görülmüşdür.

E.Talışinskiyın pedaqoji sahədə ən böyük uğuru 2015-ci ildə Beynəlxalq Təhsil Akademiyasına müxbir üzvü seçilməsidir. Qeyd edək ki, E.Talışinski seçilən ilk və yeganə azərbaycanlıdır. Bunu da qeyd etmək yerinə düşərdi ki E.Talışinski Azərbaycan təhsil sistemində ən gənc kafedra müdirliyindən biridir. O, 30 yaşından bu vəzifəni icra etməkdədir.

Çox sevindirici haldır ki, bu il Beynəlxalq Təhsil Akademiyasının Elmi Şurası qərarı ilə həmin akademiyanın həqiqi üzvü (akademiki) seçilmişdir. Bununla yanaşı Rusiya təhsilinin inkişafına, beynəlxalq elmi əməkdaşlığa və ixtisaslı kadrların hazırlanmasında göstərdiyi xidmətlərinə görə Böyük Britaniya Təhsil Akademiyası tərəfindən fərqlənmə ordeni ilə təltif olunmuşdur.

Elvin Talışinskiy həmçinin bu günədək həyata keçirilən bir çox uğurlu ictimai layihələrin rəhbəri və ideya müəllifi olmuşdur. Eyni zamanda vətənpərvərlik, mənəvi dəyərlərin qorunması, dini maarifləndirmə sahəsində bir çox tədbirlərin və elmi konfransların tərtibçisidir.

Qeyd edək ki üzümlə gələn bir neçə gün sonra Elvin Talışinskiyın 35 illik yubileyidir. Bu münasibətlə siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru, Beynəlxalq Təhsil Akademiyasının akademiki Elvin Talışinskiyın səmimi qəlbədən təbrik edir, gələcək elmi həyatında müvəffəqiyyətlər diləyirik.

XİN: Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən törədilən bu qanlı əməl təxribat xarakteri daşıyır

Bu gün Ermənistan-Azərbaycan qoşunlarının təmas xəttinin Ağdam rayonu istiqamətində Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən atəş-kəs rejimi kobud şəkildə pozulub və snayperdən açılan atəş nəticəsində Azərbaycan Ordusunun hərbi qulluqçusu şəhid olub. Xüsusilə qeyd etmək istərdik ki, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrələrinin bölgəyə səfəri zamanı Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən törədilən bu qanlı əməl təxribat xarakteri daşıyır və münafişənin həlli üzrə aparılan danışıqları pozmaq məqsədinə xidmət edir. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirlər Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin açıqlamasında yer alıb. Açıqlamada deyilir ki, işğalçı Ermənistan rəhbərliyinin sözdə münafişənin həlli üzrə sülh şəraitinin yaradılması bəyanatlarının real və praktiki addımlarla müşayiət olunmadığını, əksinə, Ermənistanın təxribatçı fəaliyyəti ilə sülh danışıqlarına xələl gətirmək niyyətini açıq şəkildə nümayiş etdirən bu qanlı əməl qəti qəbul edilməzdir və danışıqlar prosesinə zərbə vurur. Törədilmiş qanlı cinayətin bütün mümkün mənfi nəticələrinə görə məsuliyyət tam şəkildə Ermənistanın üzərindədir.

Vüqar Rəhimzadə: ABŞ ölkəmizin qlobal enerji layihələrinə hər zaman dəstək verib və bu siyasətini davam etdirir

Bu gün beynəlxalq aləmdə öz yeri və rolu olan Azərbaycan dünyanın böyük dövlətləri ilə qarşılıqlı faydalı münasibətlər qurub. Təbii ki, ölkəmizin artan nüfuzu bu münasibətlərin möhkəmlənməsində və daha da genişlənməsində əhəmiyyətli rol oynayır. Artıq dünya dövlətləri, beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycanın milli maraqlarına hörmətlə yanaşır, onunla hesablaşırlar. Bu sırada ABŞ xüsusi yer tutur. Bu gün Cənubi Qafqaz regionunda Azərbaycan ABŞ-in əsas müttəfiqidir. Ölkələrimiz arasındakı əlaqələr strateji tərəfdaşlıq səviyyəsindədir. ABŞ ölkəmizin həyata keçirdiyi qlobal enerji layihələrinə hər zaman dəstək verib və bu siyasətini davam etdirir. Eyni zamanda, ABŞ rəsmiləri sülhməramlı əməliyyatlara verdiyi töhfələrə, Əfqanıstandakı səylərinə görə Azərbaycana hər zaman öz minnətdarlığını bildirir və bunu yüksək qiymətləndirir. Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında YAP Siyasi Şurasının üzvü, "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə deyib.

Vüqar Rəhimzadə bildirib ki, ABŞ Prezidenti Donald Trampın son bir neçə gündə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə 2 məktub ünvanlaması ölkələrimiz arasındakı əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğunu təsdiqləyən əsas amillərdən biridir: "Əvvəlcə 28 May - Respublika Günü münasibətilə Prezidentimizi və Azərbaycan xalqını Amerika xalqı adından və öz adından təbrik edən Donald Tramp 100 ildən artıq bir vaxt keçdikdən sonra ABŞ-in bütün azərbaycanlılarla birlikdə bu nailiyyətləri qeyd etməsindən məmnunluğunu ifadə edib. "Dövlətlərimiz arasında bir çox ortaq maraqlar üzərində qurulmuş güclü tərəfdaşlıq mövcuddur. Azərbaycanın beynəlxalq təhlükəsizliyə verdiyi töhfələri və Cənub Qaz Dəhlizi təşəbbüsünü irəli sürməklə Avropanın enerji təhlükəsizliyinin gücləndirilməsində Sizin liderliyinizi dəyərləndirirəm", - deyən ABŞ Prezidenti tərəfdaşlığın gələcək illərdə də inkişaf etməsini səmimiyyətlə arzuladığını vurğulayıb. Kifayət qədər səmimi fikirlərlə zəngin məktubda ABŞ-in Azərbaycana nə qədər böyük önəm verdiyi açıq şəkildə görünür".

"İki sahil" qəzetinin baş redaktoru vurğulayıb ki, ABŞ Prezidentinin Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisinin keçirilməsinin 26-cı ildönümü ilə əlaqədar Prezident İlham Əliyevə ünvanladığı digər məktubda da olduqca mühüm məqamlar yer alıb: "Azərbaycan özünün tarixində bugünkü qədər firavan və qlobal iqtisadiyyata bağlı olmamışdır. Cənub Qaz Dəhlizi daxil olmaqla, Azərbaycanda hasil olunan neft və qaz dünya enerji bazarlarında sabitliyi artırmaqda davam edir". Məktubda yer alan bu fikirlər ölkəmizin dünya enerji təhlükəsizliyinə, sülh və sabitliyə verdiyi töhfə xüsusi olaraq vurğulanır. Təbii ki, ABŞ kimi güclü dövlət də bilir ki, Azərbaycanın regiondakı inkişafı, sülh və sabitlikdə böyük payı var. "Mən birgə səylərimizlə Cənubi Qafqazın daha da dinc, demokratik və firavan olması üçün əməkdaşlığımızın davamlı olmasını arzulayıram", deyən Donald Tramp ABŞ-in Azərbaycanla əməkdaşlıqda maraqlı olmasını bir daha dilə gətirir. Sözsüz ki, bu və digər faktlar Azərbaycanın gündən-günə artan nüfuzunun, əhəmiyyətinin göstəricisidir".

Emmanüel Düpü: Bir milyon azərbaycanlının öz doğma yurdlarına qayıda bilməməsi qəbul edilməzdir

Azərbaycan xalqını milli bayram münasibətilə təbrik edirik. Ölkələrimiz arasında yüksək səviyyəli münasibətlər mövcuddur. Xüsusən də iqtisadi sahədə əməkdaşlıq böyük önəm daşıyır. Azərbaycan Fransanın, bütövlükdə Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında böyük rol oynayır. Avropa və Asiya arasında Azərbaycanın rolu aydın görünür. Bu fikirləri Respublika Günü və diplomatik xidmət orqanlarının 100 illiyi münasibətilə Parisdə təşkil edilmiş qəbulda iştirak edən Avropa Perspektiv Proqnozlar və Təhlükəsizlik İnstitutunun prezidenti Emmanüel Düpü AZƏRTAC-a müsahibəsində söyləyib.

Emmanüel Düpü deyib ki, əlverişli coğrafi mövqeyə malik Azərbaycan Avropanın Asiyaya açıq qapısı və Asiyanın Avropaya çıxışıdır. Azərbaycanın iki qitənin kəsişməsində yerləşməsi, oynadığı mərkəzi rol onun strateji əhəmiyyətini artırır. Bu gün Azərbaycan ərəzələrinin 20 faizinin işğal altında olmasından xəbərdarıq. Bir milyon azərbaycanlının öz doğma yurdlarına qayıda bilməməsi qəbul edilməzdir. Ümid edirəm ki, Dağlıq Qarabağ münafişəsi tezliklə ədalətli həllini tapacaq.

31 may 2019-cu il

UEFA-nın Azərbaycan gerçəkliyi

Yaxud Bakıya qarşı yönəldilən qara PR kampaniyası beşikdəcə boğuldu

Beləliklə, Azərbaycan növbəti dəfə mühüm və əhəmiyyətli uğura imza atdı. Bakıda baş tutmuş UEFA Avroliqası finalı öz möhtəşəmliyi və bir sıra əhəmiyyətli ilkəri ilə Avropa məkanına nəyə qədər olduğunu sübuta yetirdi. Təkcə, "Çelsi" və "Arsenal" derbisindən əvvəl, paytaxtımıza axışan minlərlə futbol azarkeşləri onlara göstərilən diqqət və qayğıdan, xidmət keyfiyyətindən, özəlliklə, futbol finalı ab-havasından, sadəcə, heyran qaldılar. Sözün düzü, nə ingilislər, nə də ingilis komandalarına azarkeşlik edən digər avropalılar bu qədər möhtəşəmliyi gözləməyirdilər...

Sübut olundu ki, bu vaxta qədər Azərbaycanda keçirilən hər bir beynəlxalq idman hadisəsinin uğurla başa çatdırılması heç də təsadüf sayıla bilməz

Ümumiyyətlə, UEFA Avroliqasının Bakıda final oyununun uğurla keçirilməsi bir daha Azərbaycanın böyük beynəlxalq tədbirləri, o cümlədən, bütün dünyanın diqqət mərkəzində olan idman yarışlarını yüksək səviyyədə təşkil etmək bacarığını nümayiş etdirdi. Sübut olundu ki, bu vaxta qədər Azərbaycanda keçirilən hər bir beynəlxalq idman hadisəsinin uğurla başa çatdırılması heç də təsadüf sayıla bilməz. Eyni zamanda, bu hadisələrə qarşı, davamlı olaraq aparılan qərəz və böhtan kampaniyalarının da fiaskoya uğraması reallığı təsadüf olmayıb. Çünki Azərbaycan dövləti hər bir beynəlxalq miqyaslı tədbirləri o qədər dəqiq və hesablanmış əsaslarla reallaşdırır ki, bəlli media qurumlarının, bezi təşkilatların və onların havadarlarının deməyə sözləri qalmır, onlar, sadəcə, ağızlarını yumaraq, bir kənara çəkilib, məğlubiyət acılarını yaşamağa olurlar.

Söz yox ki, bu dəfə də belə oldu və olmalıydı da! Onlar anlamağa məhkum oldular ki, Azərbaycan belə nəhəng tədbirləri təşkil etmək üçün müasir infrastruktura - idman komplekslərinə, xidmət sektoruna, təhlükəsizliyə və s. malik ölkədir, buna isə kimsənin şübhəsi yoxdur!

Cüzi və kiçik söz atışmaları həm müvafiq təhlükəsizlik xidməti

Əməkdaşları, həm də polis güclərimiz tərəfindən ustalıqla, məhərdlə, xüsusilə də, nəzakətlə alındı

Daha bir nüansa diqqət yetirək. Məlum-

dur ki, istər UEFA, istərsə də FİFA çərçivəsində keçirilən futbol oyunlarında ingilis azarkeşləri xüsusi fəallıqları, hətta təhlükələri ilə seçilir. Onların istər Britaniyada, istərsə də ölkə xaricindən kənarda keçirilən hər bir oyunlarında azarkeşlər arasında kəskin qarşıdurmalar yaşanır, şəhər infrastrukturalarına ciddi ziyanlar vurulur və s. Hətta polis gücləri çilgün azarkeşlərin qarşısını almaqdan ötrü ən sərt tədbirlərə belə, əl atırlar.

Bakıda, belə bir hal müşahidə edilmədi, cüzi və kiçik söz atışmaları həm müvafiq təhlükəsizlik xidməti əməkdaşları, həm də polis güclərimiz tərəfindən ustalıqla, məhərdlə, xüsusilə də, nəzakətlə alındı. Bu baxımdan, hər hansı bir problemin, ciddi insidentin olmaması tədbirin yüksək səviyyədə təşkil olduğunu aydın nümayiş etdirdi.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU
P.S. Nəticə olaraq isə, belə qənaətə gəlmək olar ki, Azərbaycan Bakıda baş tutmuş UEFA Avroliqası finalının möhtəşəmliyi ilə isbatladı ki, artıq gələn il - 2020-də Avropa çempionatının 4 oyununu da yüksək səviyyədə təşkil etmək və uğurla keçirmək gücünə və bacarığına malikdir. Artıq bu gerçəklik özünü təsdiq etdi və bundan sonra bəlli qərəzli dairələrin də deməyə, irəli sürməyə iddiaları qalmadı. Bakıya qarşı yönəldilən qara PR kampaniyası beşikdəcə boğuldu. Yəni bütün qərəz və böhtanlar, sadəcə, sabun köpüyü kimi partlayaraq havada əridi.

Anti-Azərbaycan mərkəzlərin “futbol fiaskosu”

Yaxud, UEFA Avropa Liqasının final matçı tam təhlükəsiz və sakit bir şəkildə baş tutdu, azarkeşlər və turistlər tam razılıq etdilər

Bu gün dünyada çox az ölkə tapılır ki, cəmi 15 il ərzində cəmiyyətin ictimai-siyasi sferasının, eləcə də, ölkənin siyasi və çox-partiyalı sisteminin, plüralizmin, ümumilikdə demokratiyanın inkişafı istiqamətində ardıcıl və səmərəli siyasi, eləcə də sosial-iqtisadi reformalar həyata keçirsin. Şübhəsiz ki, son 15 ilin nəticələrinə əsaslanaraq deyə bilərik ki, həmin əzəmətli ölkələr kateqoriyasına Azərbaycan da aiddir. Çünki, son 15 il ərzində ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi kursunu layiqincə davam etdirən Prezident İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamlar, fərmanlar, təsdiqlədiyi dövlət proqramları Azərbaycanı dünyanın demokratiya və siyasi baxımdan yetkin dövlətinə çevirib.

Eyni zamanda, transmilli layihələrin reallaşdırılması və ölkə daxilində sosial dövlət quruculuğu istiqamətində mühüm addımların atılması Azərbaycanın dinamik inkişafı təmin edib. Xüsusi olaraq qeyd edilməlidir ki, son on beş il ərzində ölkə iqtisadiyyatı, qeyri-neft iqtisadiyyatı və sənaye sahəsində 3 dəfə, kənd təsərrüfatında 2, qeyri-neft ixracında 5 dəfə artım olub, valyuta ehtiyatlarımız 23 dəfə artaraq 45 milyard dollara bərabər olub, ölkə iqtisadiyyatına 230 milyard dollardan çox sərmayə qoyulub, 1,9 milyon iş yeri yaradılıb, işsizlik 5 faiz, yoxsulluq isə 5,4 faiz səviyyəsinə enib, maaşlar 5, pensiyalar 8 dəfədən çox artıb.

Təbii olaraq uğurları sadalanmaqla bitmir Azərbaycanın. Məhz əldə olunan nəticələrə əsasən Azərbaycan “Doing Business” hesabatında 25-ci yer, Avropa və Mərkəzi Asiya regionu üzrə ən inkişaf etmiş 3 ölkədən biridir, “Siyasətçilərə ictimai etimad” kateqoriyasında 20-ci pillə, “Dövlət tənzimlənməsinin yükü” göstəricisinə görə dünyada 15-ci yer, Əmək bazarının səmərəliliyi göstəricisi üzrə dünyada 17-ci, MDB üzrə 1-ci yerdədir. Həmçinin, dünya ekspertləri, nüfuzlu “USA today”, “The Washington Times” kimi nəşrlər ölkəmiz haqqında yazarkən qeyd edirlər ki, Azərbaycan “Şərqi İsveçrəsidir”, “Turizm üçün gözəl və ən sabit şəhər Bakıdır”, “Odlar yurdudur”, “Şərqi Parisidir”, “Bütün dünyada ən ideal yerdir” və s.

Bütün bunlarla yanaşı, son illər beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirlərin keçirilməsi üçün Bakı şəhərinin seçilməsi respublikamızın beynəlxalq nüfuzunun yüksəldiyini sübuta yetirir. Azərbaycanın yüksək təşəbbüskarlığı ilə paytaxtımızda təşkil edilən çoxsaylı mötəbər beynəlxalq tədbirlər Bakını artıq regionun humanitar-mədəni mərkəzinə çevirib. “Eurovision-2012” kimi möhtəşəm musiqi yarışmasını yüksək təşkilatçılıqla keçirən Azərbaycan başqa mötəbər id-

Behruz Quliyev,
“Səs” qəzetinin baş redaktoru

man tədbirlərinə - “Bakı-2015” I Avropa Oyunlarına və “Bakı-2017” IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarına uğurla evsahibliyi etdi. Bu il isə paytaxtımız Avropa Gənclərinin XV Yay Olimpiya Festivalını və eyni zamanda UEFA Avropa Liqasının finalını da qəbul etdi.

Lakin təəssüflər olsun ki, Azərbaycanımızın uğurları, nailiyyətləri anti-Azərbaycan dairələri olduğunu kimi, daxilindəki “5-ci kolon”un nümayəndələrini də ciddi şəkildə narahat edir. Elə mayın 29-da Bakıda keçirilən UEFA Avropa Liqasının finalı ilə əlaqədar təşkil olunan qarayaxma kampaniyası bunu bir daha sübut edir.

Təcrübə göstərir ki, Azərbaycan beynəlxalq tədbirlər ərfəsində olanda anti-azərbaycançı şəbəkənin məlum planı işə salınıb, ölkəmizə qarşı “qara piyar” kampaniyası həyata keçirilir. Bu baxımdan xeyli müddət əvvəldən UEFA Avropa Liqasının finalı ərfəsində Azərbaycanla bağlı qərəzli, ölkəmizin uğurlarına kölgə salmaq niyyəti güdən informasiyaların dövriyyəyə buraxılacağı gözlənilən idi. Çünki həm “Eurovision” musiqi yarışması, həm I Avropa Oyunları, həm IV İslam Həmrəyliyi Oyunları, həm Formula-1 və digər beynəlxalq tədbirlər ərfəsində anti-Azərbaycançı şəbəkə ölkəmizə qarşı oxşar qarayaxma planlarını işə salıb.

Anti-Azərbaycan platformasında yer alan, ölkəmizə qarşı aparılan qərəzli kampaniyanın fəal iştirakçısı olan qüvvələr subyektiv mülahizələrinə, yalan məlumatlarına istinad edərək dövlətimizə qarşı inkarçı və qərəzli mövqedə dayanmışdılar. UEFA Avropa Liqasının finalının Bakıda keçirilməsindən qaynaqlanan kampaniya sübut edirdi ki, xaricdəki maraqlı dairələr Azərbaycanın dünyada nüfuzunun artmasından, onun yüksək səviyyəli iqtisadi, siyasi, humanitar mərkəzə çevrilməsindən narahatdır.

Məhz, Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyinin “Arsenal” futbol klubunun erməni əsilli oyunçusunun Bakıya səfər etməsi ilə bağlı açıqlaması anti-azərbaycançı şəbəkənin bu ərfədə ölkəmizə qarşı fəallaşmasının göstəricisidir. Lakin o da sirr deyil ki, siyasi dairələrin idman məsələlərinə qarışması qəbulolunmazdır. Ermənistan idmanı siyasət alətinə çevirməyə cəhd etməklə həm də sülh danışıqlarında qeyri-konstruktivliyini

ortaya qoyur.

Təkcə onu qeyd edək ki, Azərbaycan 29 may tarixində UEFA-nın Avropa Liqasının Bakıda keçirilən final oyununda iştirak edən bütün oyunçuların, o cümlədən “Arsenal” futbol klubunun oyunçusu H.Mxitaryanın, eləcə də bütün azarkeşlərin təhlükəsizliyinin tam təmin olunacağına təminat vermişdi və elə də oldu. UEFA prezidenti Aleksander Çeferin Avropa Liqasının finalının Bakıda təşkilatçılığını yüksək qiymətləndirib. Sloveniyalı prezident qurumun Bakıda icraiyyə Komitəsinin paytaxtımızda keçirilən iclasından sonra təşkil olunan mətbuat konfransında həlledici oyunla bağlı sualı da cavablandıraraq bildirdi ki, hər şey yüksək səviyyədedir: “İndi üçün görünən odur ki, hər şey mükəmməl şəkildə təşkil edilib. Qonaqpərvərlik, peşəkar yanaşma və digər məsələlər yüksək səviyyədedir. Hər şey əladır”.

Bu arada qeyd edək ki, UEFA Avropa Liqasının final oyununu izləmək üçün öz nəvəsi ilə Bakıya gələn ingiltərəli futbol azarkeşi Keni Kaldrel deyib ki, mən ilk dəfədir ki, Bakıya gəlirəm. Çox gözəl və müasir şəhərdir. Xüsusilə də şəhərin sakinləri çox mehriban və qonaqpərvərdir. İngiltərəli turist UEFA Avropa Liqasının final oyunu öncəsi Bulvarda azarkeş festivalının və fan zonalarının belə yüksək səviyyədə təşkil olunmasını yüksək qiymətləndirib. “Final oyunu ilə bağlı Bakıya gələn bütün azarkeşlərin və turistlərin təhlükəsizliyi ən yüksək səviyyədə təmin olunur. Xarici turist kimi şəhərinizdə özümü çox rahat və təhlükəsiz hiss edirik. Biz gələcəkdə final oyunundan sonra da Bakıya qayıdıb şəhəri özümüz üçün yenidən kəşf etmək istərdik”, - deyərək vurğulayıb.

Bəli, bununla da final matçı tam təhlükəsiz və sakit bir şəkildə baş tutdu. Amma anti-Azərbaycan dairələri unudular ki, erməni əsilli idmançılar bundan əvvəl də Azərbaycanda keçirilən yarışlarda iştirak edəblər və onların təhlükəsizliyi ilə bağlı hər hansı problem olmayıb.

Əlbəttə ki, indiyədək anti-azərbaycançı şəbəkənin respublikamıza qarşı dəfələrlə “qara piyar” həyata keçirmək istəməsinin şahidi olmuşuq. Lakin onlar hər dəfə məğlub olublar. Çünki Azərbaycan öz inkişafı, müstəqil dövlət kimi söz və nüfuz sahibinə çevrilməsi ilə anti-azərbaycançı dairələrin bütün planlarını alt-üst edir, onlara sarsıdıcı zərbələr endirir. Onların yalnız Azərbaycan dövlətinin və xalqının milli maraqlarına, məqsədli şəkildə Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə imicinə zərbə vurmaq istəyirdilər. Amma bir faktı unudurdular ki, hər bir xarici dövlət, beynəlxalq təşkilat Azərbaycanı öz istədiyi kimi görmək istəyirsə, ancaq Azərbaycan dövləti onların maraq və istəyinə uyğun dövlət ola bilməz. Azərbaycan dövlətinin təməlinə Azərbaycan xalqının maraqları, mənafeyi dayanır.

“Siyasi spekulyasiya ilə məşğul olanlar acı məğlubiyyətə uğradılar”

“Ötən gün ölkəmiz UEFA Avropa Liqasının final qarşılaşmasına, “Çelsi”-“Arsenal” oyununa ev sahibliyi etdi. Final qarşılaşması 4-1 hesabı ilə “Çelsi”nin qələbəsi ilə başa çatdı.

“Arsenal” futboldan daha çox siyasi spekulyasiya ilə məşğul oldu və nəticədə acı məğlubiyyətə uğradı”. Bunu SİA-ya açıqlamasında “Yeni Azərbaycan” qəzetinin baş redaktoru, millət vəkili Hikmət Babaoğlu deyib. Deputatın sözlərinə görə, hər sahənin peşəkara gerek öz sahəsi ilə məşğul olsun: “Futbolu siyasiləşdirmək istəyənlər nəticədə etibarilə həm professional olmadıqları siyasət sahəsində, həm də öz professional fəaliyyətləri olan futbolda məğlubiyyətə düşər oldular. Düşünürəm ki, burada bir ilahi ədalət və məntiq var. “Arsenal” final görüşünə hazırlaşmaq əvəzinə, daha çox bunun ətrafında bir siyasi spekulyasiya yaratdı və futbol yaddan çıxdı. Ona görə də məntiqi nəticə bu oldu ki, məğlubiyyətə uğradılar. Əlbəttə, oyunu biz maraqlı adlandıra bilərik, amma bu bütövlükdə 90 dəqiqəlik oyunun cəmi 15-20 dəqiqəsinə aiddir. Hər şey bu dəqiqələrdə həll olundu. Ancaq bununla belə ən çox yadda qalan həm də ölkəmizin final oyununa çox yüksək səviyyədə hazırlaşması idi. Bakı Olimpiya stadionu möhtəşəm görünüşü, azarkeşlərin yüksək mədəniyyəti, təşkilatçılığın nümunəvi olması ilə yaddaşlara həkk olundu.

Azərbaycanın bu mötəbər oyunu təşkil etməsi, bunun nə qədər yüksək səviyyədə olmasını bütün dünya gördü. Eyni zamanda, Azərbaycan bu cür beynəlxalq tədbirlərə necə ev sahibliyi etmək bacarığı olduğunu bir daha göstərmiş oldu. Belli oldu ki, futbol bayramı ərfəsində daha çox informasiya məkanında siyasi spekulyasiya ilə məşğul olanlar nəticədə etibarilə acı məğlubiyyətə uğradılar. Eyni zamanda belli oldu ki, final görüşü ərfəsində təhlükəsizlik məsələləri ilə H.Mxitaryanla bağlı futboldan kənar yaradılan spekulyasiya sabun köpüyü idi və final oyunundan dərhal ondan sonra da dağılmış oldu. Azərbaycanda yüksək təhlükəsizlik tədbirləri görülmüşdü, bu idman bayramına yüksək səviyyədə hazırlanmışdıq və nəticədə göz qabağındadır. Düşünürəm ki, bu, Azərbaycanın uğurudur, nailiyyətidir və ölkəmizə qarşı qarayaxma kampaniyası aparınların məğlubiyyətidir”.

Ceyhun Rasimoğlu

Səfir Sina Baydur: Müdafiəsiz iki diplomatı amansızcasına qətlə yetirən terrorçunu Ermənistan necə qəhrəman edir?

ABŞ-in Los-Anceles şəhərində 1973-cü il oktyabrın 27-də erməni terrorçu Gurgen Yanikiyan tərəfindən vəhşicəsinə qətlə yetirilmiş Bahadır Dəmirin həyat yoldaşı, təqaüddə olan səfir Sina Baydur media vasitəsilə təcrübəkar Ermənistanın prezidentinə açıq məktub göndərib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, səfir Sina Baydur məktubda erməni terrorçu Gurgen Yanikiyanın nəşinin Yerevandakı hərbi məzarlıqda dəfn olunmasına etirazını ifadə edib. Məktubda qeyd olunur ki, hərbi məzarlıq ölkənin müdafiəsində həlak olan qəhrəmanların dəfn olunmasına ayrılan yerdir, terrorçular üçün deyil. Terrorçu Gurgen Yanikiyanı qəhrəman səviyyəsinə qaldırmaq terrorizmin təşviqidir. Bu terrorçunun tənənəli şəkildə hərbi məzarlıqda dəfn olunmasını dövlət səviyyəsində həyata keçirilən çirkin məqsəd kimi dəyərləndirən səfir məktubun sonunda terrorçu dövlətin başçısına belə bir sual ünvanlayıb: “Bir canı ilə əlaqədar təşkil olunan bu mərasim iki qonşu ölkə arasında sülhün yaranmasına necə xidmət edə bilər?”.

Qeyd edək ki, Türkiyənin ABŞ-in Los-Anceles şəhərindəki baş konsulu Mehmet Baydar və onun müavini Bahadır Dəmir 1973-cü il oktyabrın 27-də erməni terrorçu Gurgen Yanikiyan tərəfindən vəhşicəsinə qətlə yetirilib. Ürəyi soyumayan terrorçu yerdə can verən diplomatların başına da atəş açdı. Tərəfdarı cinayəti etiraf edən terrorçu G.Yanikiyan məhkəmə salonunda bu qətlə digər ermənilər üçün örnək olaraq etdiyini bildirib. ABŞ məhkəməsi onu siyasi terrorçu kimi mühakimə edərək ömürlük həbs cəzası ilə azadlıqdan məhrum edib.

31 may 2019-cu il

Emeri Bakını fəth edə bilmədi

UEFA oyuna qədər erməni futbolçunun Bakıya gəlməsi və siyasətin idmana təsir etməməsi üçün hər şey etdi, lakin...

Bakıda UEFA Liqasının finalında İngiltərənin "Çelsi" klubunun "Arsenal"ı 4:1 hesabı ilə darmadağın etməsi və kuboka sahib olması dünya mətbuatında geniş şərh olunmaqdadır.

Rusiyanın İTAR- TASS agentliyi "Emeri Bakını fəth edə bilmədi" başlıqlı yazısında oyun barədə və digər təfəvütlər haqqında yazı dərc edib. "Arsenal"ın qapıçısı Peter Çex üçün sözügedən finalın son oyun olduğunu yazan agentlik 37 yaşlı çexiyalı futbolçunun oyundan öncə, qələbə əzmində olduğunu qeyd edib. Lakin qarşılaşmanın ikinci hissəsində qapısından dörd qol buraxan Çexin futbolu tərk etməsi fikrindən daşınacağı mümkünlüyünə də toxunulub. Belə ki, oyundan sonra Çex futboldan gedib-gətməyəcəyi barədə düşüncəli olduğunu bildirib.

"Arsenal"ın, erməni yarımmüdafiəçisi Henrix Mxitaryanı Bakıya gətirməməsi məsələsinə də toxunan İTAR - TASS yazır ki, buna səbəb kimi, Ermənistanla Azərbaycan arasında 3 ildir davam edən Dağlıq Qarabağ münaqişəsi göstərilərsə də, Avropa Futbol As-

sosiasiyaları İttifaqı (UEFA) oyuna qədər erməni futbolçunun Bakıya gəlməsi və siyasətin idmana təsir etməməsi üçün hər şey etdi və oyunçunun təhlükəsizliyinə zəmanət verdi. "Lakin "Arsenal" rəhbərliyi siqortalanmağı qərara aldı" deyər agentlik bildirib.

Daha bir məqama da toxunularaq, qeyd edilib ki, Avropa Liqasında ilk dəfə VAR - videoyardımlı sistemini, məhz

Bakıda istifadəyə verilib. Belə ki, referilər bu sistem vasitəsi ilə hər hansı mübahisəli məqamları yenidən izləmək imkanına malikdirlər. "Lakin Bakıda italyalı hakim Canluka Rokki, bir dəfə də olsa, həmin sistemdən istifadə etmədi" deyər qeyd olunub.

RÖVŞƏN

Ölkəmizdə enerjetika sektorunun səmərəliliyi artırılır

Dövlət başçısının "Azərbaycan Respublikasının enerjetika sektorunda islahatların sürətləndirilməsi haqqında" imzaladığı Sərəncamı bu sektorda institusional islahatları sürətləndirəcək

Otən əsrin 90-cı illərində Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin qorunub saxlanması, siyasi böhranın aradan qaldırılması, sosial-iqtisadi problemlərin həlli istiqamətindəki xidmətləri nəticəsində, Azərbaycan uğurlu inkişaf yoluna qədəm qoydu.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəllifi olduğu neft strategiyasının qazandırdığı nailiyyətlər, Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac boru kəməri, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəməri, "Şahdəniz" və digər layihələrinin həyata keçirilməsi prosesi ölkə iqtisadiyyatının sürətli inkişafına, neft gəlirlərinin insan kapitalına yönəldilməsinə səbəb olub. Həyata keçirilən tədbirlər Azərbaycanın enerji ölkəsi kimi uzunmüddətli inkişafında, eləcə də, enerji təhlükəsizliyinin təminatçısına çevrilməsində mühüm rol oynayır. Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasətini uğurla davam etdirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin məqsədyönlü və uzaqgörən siyasəti nəticəsində, ölkə iqtisadiyyatının mühüm tərkib hissəsi kimi enerjetika sahəsi sürətlə inkişaf edərək, iqtisadiyyatın davamlı artımına və əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə, ümumilikdə, ölkəmizin tərəqqisinə xidmət edən mühüm fəaliyyət sahəsinə çevrilib.

Həyata keçirilən tədbirlərin davamı olaraq, enerjetika sektorunda institusional islahatların sürətləndirilməsi, bu

sahədəki fəaliyyətin beynəlxalq təcrübə əsasında təkmilləşdirilməsi, sahənin inkişafına özəl, o cümlədən, xarici investisiyaların cəlb edilməsi və rəqabət mühitinin formalaşdırılması məqsədi "Azərbaycan Respublikasının enerjetika sektorunda islahatların sürətləndirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidenti 29 may tarixli Sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, Azərbaycan Respublikasının Enerjetika Nazirliyi qabaqcıl beynəlxalq təcrübəni nəzərə almaqla, enerjetika sektorunun inkişafının əsas prioritetləri və hədəfləri müəyyən edilməklə, "Azərbaycan Respublikasının enerjetika sektorunun uzunmüddətli inkişaf Strategiyası"nın layihəsini on iki ay müddətində hazırlayıb, Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edəcək.

Sərəncamda qeyd olunur ki, nazirlik elektroenerjetika sektorunda rəqabətə əsaslanan liberal bazar modelinə mərhələli keçidlə bağlı təkliflərini üç ay müddətində hazırlayıb, Azərbaycan

Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin. Ölkənin elektroenerjetika sisteminin səmərəliliyinin artırılması məqsədi ilə bu sahəyə özəl investisiyaların cəlb edilməsi barədə təkliflərini Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi ilə razılaşıdırmaqla, altı ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin. Bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadənin təşviq edilməsi, bu sahədə

əlverişli investisiya mühitinin yaradılması və özəl sahibkarlıq fəaliyyətinin dəstəklənməsi tədbirlərinə dair təkliflərini hazırlayıb, dörd ay müddətində, Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin. Bu Sərəncamdan irəli gələn tapşırıqların icrasını təmin etmək məqsədi ilə tanınmış beynəlxalq məsləhətçi şirkətlərin cəlb olunması üçün maliyyə təminatı məsələlərinin həllinə dair təkliflərini isə, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilməsi qeyd olunub.

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin Memarı, Ulu Öndər Heydər Əliyevin enerjetika sahəsindəki strategiyasını uğurla davam etdirən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin daimi diqqəti və yorulmaz fəaliyyəti sayəsində, ölkəmizin enerjetika sistemi daha da inkişaf etdirilərək beynəlxalq standartlara uyğun yenidən qurulur.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

"Avroliqanın Bakıda keçirilməsi Azərbaycanın uğurudur"

"Azərbaycan Prezident cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə növbəti bir uğura imza atdı. Paytaxtımız Bakı şəhəri ilk dəfə UEFA Avropa Liqasının final oyununa ev sahibliyi etdi. Final Oyununa hazırlıq mərhələsi və oyunun özü çox yüksək səviyyədə təşkil olunmuşdu".

Bunu SİA-ya açıqlamasında millət vəkili Rauf Əliyev deyib. Deputatın sözlərinə görə, final oyunun Azərbaycanda, Bakı şəhərində keçirilməsi öz-özlüyündə Azərbaycanın uğurudur: "Final oyununun keçiriləcəyi şəhərin müəyyənləşdirilməsi zamanı Bakıya çox güclü rəqiblər var idi. Madrid, İstanbul və digər məşhur şəhərlər içərisindən məhz Bakıya üstünlük verilməsi Azərbaycanın ildən-ildən artan nüfuzundan xəbər verir. Bu eyni zamanda cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanda idman sahələrinin, o cümlədən futbol infrastrukturunun yaradılması, yeni stadionların əlverişli Bakı Olimpiya Stadionunun tikintisi də daxil olmaqla həyata keçirilən ümumi sosial-iqtisadi siyasətin uğurudur.

Final oyunu dünyanın 200-dən çox ölkəsinə teletranslyasiya olunmuşdur. Bir milyardan çox tamaşaçı final oyununu izləmişdir. Dünyanın bir çox ölkəsindən 30,0 mindən çox turist final oyununu izləmək üçün ölkəmizə səfər etmişdir. Bütün bunlar Azərbaycanın dünyada daha geniş surətdə tanınmasında, təbliğ edilməsində böyük rol oynayır. Gələn il Bakı Olimpiya Stadionunda Futbol üzrə Avropa Çempionatının dörd oyununun keçirilməsi nəzərdə tutulub. Bu da Azərbaycanın getdikcə artan nüfuzundan xəbər verir. 2020-ci ildə Futbol üzrə Avropa Çempionatının oyunlarının keçiriləcəyi şəhərlərin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı səs vermə zamanı Bakıya üstünlük verilməsində AFFA-nın rəhbərliyinin rolu böyük olub. UEFA Avropa Liqasının final oyununun çox yüksək səviyyədə təşkil olunması göstərir ki 2020-ci ildə Bakı Olimpiya Stadionunda Avropa Çempionatının keçiriləcək oyunları da çox yüksək səviyyədə təşkil olunacaq".

Ceyhan Rasimoğlu

İspaniya KİV-ləri: Britaniyalı fanatlar əmin oldular ki, Bakı regionda ən gözəl şəhərlərdən biridir

"Lavanguardia" portalında "Britaniyalı fanatlar sakit Bakının küçələrinə arxayın çıxırlar" sərəlövhəli məqalə dərc edilib. Məqalədə UEFA

Avropa Liqasının final oyununu izləmək üçün Bakıya gələn əcnəbi azarkeşlərin aldıkları təəssüratlardan bəhs olunur. Qeyd edilir ki, səs-küyə və qarmaqarışıqlığa öyrəşməyən Bakının restoranları, barları və terrasları britaniyalı fanatlarla doludur.

Məqalədə daha sonra deyilir: "Azərbaycanın paytaxtında demək olar ki, yay havasıdır. Bu səbəbdən britaniyalılar özlərini sanki İspaniya sahillərində olduğu kimi hiss edirlər və bu, şəhərin mərkəzinə bayram ab-havası verir. Bəzi obyektlər pulsuz pivə təklif etməklə tək cə fanatları deyil, əcnəbi jurnalistlərin də diqqətini çəkmək qərarına gəliblər. Polis təhlükəsizlik tədbirlərini gücləndirib. Azərbaycanın müsəlman ölkəsi və dünyəvi dövlət olmasına baxmayaraq, alkoqollu içkilərin satışına və istifadəsinə heç bir məhdudiyyət qoyulmayıb. "Çelsi" və "Arsenal"ın fanatları əmin oldular ki, Xəzər dənizinin sahilində yerləşən Bakı regionda ən gözəl şəhərlərdən biridir".

Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü Suraxanıda qeyd edildi

1 iyun - Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü münasibəti ilə Suraxanı rayon icra hakimiyyətinin təşkilatçılığı ilə "Atəşgah məbədi" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğunun qarşısındakı meydanda çoxsaylı uşaqların iştirak etdiyi bayram tədbiri keçirildi.

Xüsusi tərtibatla bəzədilmiş "Atəşgah məbədi" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğunun qarşısındakı meydanda bayram əhval-ruhiyyəsi hökm sürürdü. Tədbirdə aztəminatlı ailələrdən olan uşaqlar, valideyn himayəsindən məhrum olan uşaqlar, xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlar, məcburi köçkün ailələrindən olan uşaqlar, eyni zamanda, rayon ərazisində yerləşən uşaq bağçalarında, məktəblərdə tərbiyə alan uşaqlar və məktəblilər iştirak edirdilər.

Rayon icra hakimiyyəti başçısı aparatının ictimai-siyasi və humanitar məsələlər şöbəsinin müdiri Barxudar Barxudarov bayram tədbirinə toplaşan uşaqları salamlayaraq, onları 1 iyun Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü münasibəti ilə təbrik etdi və bildirdi ki, ölkəmizdə uşaqların yüksək qayğı ilə əhatə olunmasının, onların əlverişli mənəvi və sosial mühitdə böyüməsi üçün zəruri şəraitin yaradılmasının əsası Azərbaycan xalqının Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş dövlət-uşaq siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biridir. Bu gün Azərbaycanda uşaqlara xüsusi məhəbbət, xüsusi münasibət vardır. Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev daim uşaqlara diqqət və qayğı göstərir. Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti Mehriban xanım Əliyeva, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyeva tez-tez uşaq evləri və internat məktəblərində, o cümlədən, Suraxanı rayonunda yerləşən 2 saylı uşaq evində olur, onların gündəlik qayğıları, təlim-tərbiyəsi, təhsili, asudə vaxtlarının təşkili ilə maraqlanır və onlara əsl ana qayğısı göstərir.

Sonra rayon məktəblilərinin, 3 nömrəli Uşaq İncəsənət Məktəbinin şagirdlərinin hazırladığı bədii-əyləncəli proqram təqdim olundu. Bayramı uşaqlar böyük sevincle qeyd etdilər.

ZÜMRÜD

Məryəm Məcidova: Anti-Azərbaycan qüvvələrin "fəaliyyəti" heç bir nəticə vermədi

UEFA Avropa Liqasının final oyununun Bakıda uğurla keçirilməsi Azərbaycanın nüfuzlu beynəlxalq tədbirləri, o cümlədən dünyanın diqqət mərkəzində olan idman yarışlarını yüksək səviyyədə təşkil etmək bacarığını bir daha nümayiş etdirdi. Azərbaycan bir daha sübut etdi ki, belə mötəbər tədbirləri təşkil etmək üçün ən müasir infrastruktura malik ölkədir.

Bunu Azərbaycan Respublikası Gənclər Təşkilatları Milli Şurasının sədri Məryəm Məcidova AZƏRTAC-a müsahibəsində deyib.

Final qarşılaşması zamanı hər hansı problemin, insidentin yaşanmamasının tədbirin yüksək səviyyədə təşkil edilməsinin göstəricisi olduğunu bildiren M.Məcidova deyib: "İndiyədək Azərbaycana gələn qonaqlar ictimai asayişin təmin olunması, mövcud sabitlik və təhlükəsizlik mühiti, genişmiqyaslı idman tədbirlərinin təşkilatçılığından məmnun qalıblar. Hazırlığın yüksək səviyyəsi xaricdəki anti-Azərbaycan qüvvələrin və onların daxilindəki əlaqələrinin bütün iddialarını alt-üst etdi, ölkəmiz əleyhinə aparmaq istədikləri qaraxma kampaniyası iflasa uğradı. Azərbaycan isə təsdiq etdi ki, 2020-ci ildə Avropa çempionatının dörd oyununu da yüksək səviyyədə təşkil etmək və uğurla keçirmək gücünə, bacarığına malikdir".

Şuranın sədri vurğulayıb ki, Azərbaycanda kifayət qədər peşəkar və ixtisaslı gənclərin olması, gənclərin könüllülük fəaliyyəti, ən əsası ölkəmizin mötəbər yarışlara ev sahibliyinə zəngin təcrübəsi UEFA Avropa Liqasının final qarşılaşmasının Bakıda uğurla təşkil olunmasına zəmin yaratdı.

"Avroliqanın final oyunu ölkəmizə şər atanlara layiqli cavab oldu"

Avropa Liqasının final oyununun Azərbaycanda yüksək səviyyədə keçirilməsi az qala ölkəmizə şər atanlara, şantaj edənlərə layiqli cavab oldu". Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında millət vəkili Aqil Abbas deyib. Ölkəmizdə həm ictimai asayişin, həm də təhlükəsizliyin yüksək səviyyədə qorunduğunu deyən deputat söyləyib ki, Azərbaycana gələn qonaqlar da bunu yüksək qiymətləndirdilər: "Bununla Azərbaycan dünyaya ən təhlükəsiz, sabit ölkə olduğunu sübut etmiş oldu. Azərbaycanın tolerant ölkə olması bir daha beynəlxalq ictimaiyyətə göstərildi".

A.Abbas qeyd edib ki, hətta erməni əsilli futbolçu Henrix Mxitaryanın geyimini geyərək Bakı küçələrində gəzməklə belə Azərbaycanı qıcıqlandırmaq cəhdi alınmadı: "Avropa Liqasının final oyunu Azərbaycanda bayram kimi təşkil olundu. Açıltı mərasimi də yüksək şəkildə hazırlanmışdı". Deputat Azərbaycanda belə bir beynəlxalq yarışın ilk dəfə keçirilmədiyini vurğulayaraq deyib ki, indiyədək ölkəmizdə bir neçə belə yarışlar keçirilib və Azərbaycan mühüm tədbirlərə ən yüksək səviyyədə ev sahibliyi edib: "Bu yaxınlarda Bakıda V Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunun, 2015-ci ildə I Avropa, 2017-ci ildə İslam Həmrəylik oyunlarının, eləcə də hər il müxtəlif beynəlxalq tədbir və yarışların keçirilməsi buna əyani sübutdur".

Nailə Məhərrəmovə

"Ermənilər həmişə müxtəlif variantlar axtarırdı"

Dağlıq Qarabağ münafişesinin tənzimlənməsi üçün ermənilər həmişə özlərinə sərf edən müxtəlif modellər, variantlar və ideyalar axtarırdı. Əslində bu elə düzgündür. Çünki ermənilər heç vaxt dövlətə malik olmayıblar və bu gün BMT üzvü, beynəlxalq hüquqi statusuna görə müstəqil dövlət olmalı olan Ermənistan respublikası özünü idarə edə bilmir. İndi bu fonda Dağlıq Qarabağ ermənilərinin müstəqil dövlət qurması absurddur. 30 il ərzində baş verənlər də bunun əyani sübutudur". Bunu SİA-ya açıqlamasında Siyasi İnnovasiya və Texnologiyalar Mərkəzinin direktoru, politoloq Mübariz Əhmədov deyib.

Mərkəz sədrinin sözlərinə görə, qondarma qurumda "prezident" seçkiləri" ərəfəsində keçmiş "baş nazir" A.Arutyunyanın adı ilə bağlı çoxlu nöqsanlar ortalıqdadır: "Dünya erməniliyini aldadıb, investisiyanı gətirib Dağlıq Qarabağa, sonradan bəlli olub ki, bütün investisiyalar təyinatı üzrə xərclənməyib. Hamısı A.Arutyunyanın korporativ maraqlarına xidmət edib. Ermənilərin müstəqil dövlət qurmaq potensialının olmamasında ən vacib elementlərdən biri onların dünyada özləri üçün müxtəlif model axtarmalarıdır.

Yaxınlarda Serbiyanın prezidenti A.Vuçiç Kosovo üzərində Serbiyanın nəzarətinin olmadığını bəyan etdi. Qondarma qurumun separatçı rəhbərliyi bunu Azərbaycana nümunə kimi göstərdilər. Bu düşüncədə olan separatçı qurumun rəhbərliyi təkə yarımşavadlı deyil, hətta yarıməğill şəxslərdir. Çünki Serbiya prezidentinin dediyini hətta sonadək oxuya bilməyiblər. Onun dediyini sonadək oxusaydılar başa düşərdilər ki, Ermənistanın və dünya erməniliyinin Dağlıq Qarabağa xərc çəkməsi tamamilə əsassız bir məsələdir. Əslində Serbiya Ermənistan üçün çox vacib nümunədir. O da nəzərə alınmalıdır ki, Kosovo ilə Dağlıq Qarabağın fərqi yenə də Azərbaycanın xeyrinədir. Çünki Kosovo ilə bağlı BMT-nin qərarı Kosovanın müstəqil dövlət kimi tanınması istiqamətindədir və 50-yə yaxın dövlət Kosovanı müstəqil qurum kimi tanıyıblar.

Bütün bunların hamısından daha vacib bir neçə gün öncə BMT Baş Assambleyası Hind okeanında yerləşən Çaqos adası ilə bağlı qərar qəbul etdi. O zaman Mavrikiya Böyük Britaniyadan müstəqillik əldə edərkən Çaqos adasının Mavrikiyadan ayrılması qanun üzrə baş tutmayıb. İndi bu gün Çaqos Böyük Britaniya üçün həyati əhəmiyyətə malikdir. Çaqosda ABŞ-ın hərbi bazası mövcuddur. Lakin buna baxmayaraq BMT Baş Assambleyası Çaqosu Mavrikiyanın tərkibinə qaytardı. Onun Böyük Britaniya tərəfindən idarəçiliyini qanunsuz idarəçilik adlandırdı.

Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin qəbul etdiyi məhkəmə qərarları da onun üzərində qurulub ki, Dağlıq Qarabağ Ermənistan tərəfindən idarə olunur və bu idarəçilik də qanunsuz idarəçilikdir. Beləliklə Azərbaycan rəhbərliyi BMT Baş Assambleyasında Ermənistanın Dağlıq Qarabağın idarəçiliyinə təsiri, Azərbaycan torpaqlarının işğal altında saxlanması ilə bağlı yenidən məsələ qaldıra bilər. Bu mənada doğrudan da David Babayan bir növ xeyirxah təşəbbüs irəli sürüb və BMT Baş Assambleyasının Ermənistanı Dağlıq Qarabağın idarəçiliyi ilə bağlı xəbərdarlıq və yaxud cəza bəyannaməsinin elə müjdəsini də məhz David Babayan verər".

Ceyhun Rasiqoğlu

"Bu, "Çelsi" ilə yanaşı Azərbaycanın da qələbəsidir"

UEFA-nın Avropa Liqasının final oyununun Bakıda keçirilməsi Azərbaycana verilən böyük etimaddır". Bunu SİA-ya açıqlamasında Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqının sədri, Mətbuat Şurasının sədr müavini Müşfiq Ələsgərli deyib. Sədr müavinin sözlərinə görə, böyük qlobal oyunların Bakıda keçirilməsi üçün hər cür şərait vardır: "Birincisi infrastruktur var. İkincisi oyun tərəflərinin təhlükəsizliyini təmin etmək üçün və oyun azarkeşlərinin təhlükəsizliyini təmin edilməsi üçün şərait mövcuddur. Bunun üçün bir növ iradə vardır və s. "Arsenal" - "Çelsi" oyunu yüksək səviyyədə keçirildi və səliqə-səhmanla başa çatdı. Bu onu göstərir ki, Azərbaycan ərazisi baxımdan kiçik bir dövlət olmasına baxmayaraq çox düzgün siyasi iradə və hakimiyyət yönləndirilməsi nəticəsində ölkəmiz çox böyük proseslərə ev sahibliyi edir. Azərbaycan nəinki iki komandanın yarışına, bütövlükdə Avropa Oyunlarına, İslam Həmrəylik Oyunlarına ev sahibliyi edə bilər. Təbii ki, ötən gün keçirilən "Arsenal"-Çelsi" oyununda da bu özünü göstərdi.

Amma təəssüflər olsun ki, bu oyunlardan istifadə edib Azərbaycana qarşı çirkin kampaniya aparan təşkilatlar var. Necə ki, onlar bu çirkin oyunu "Arsenal" futbol komandasının oyunçusu Henrix Mxitaryan üzərində qurdular. Azərbaycan tərəfi öncədən müəyyən etdi ki, əslində Mxitaryan məsələsi bir oyundur. Azərbaycan sübut etdi ki, bu cür təzyiqlərə, çirkin kampaniyalara baxmayaraq ölkəmizdə çaşqınlıq yaranmadı. UEFA-nın Avropa Liqasının final oyununun Bakıda keçirilməsi ilə Azərbaycan bir daha böyük oyunlara ev sahibliyi etməyi bacardığını, eləcə də çirkin kampaniyalara qarşı mübarizə aparıb onları iflasa uğratmaq bacarığı olduğunu sübut etdi. Bu, "Çelsi" ilə yanaşı Azərbaycan dövlətinin bir qələbəsidir".

Dəmir yolunda gücləndirilmiş iş rejimi tətbiq olunub

Bayram və istirahət günlərində sənişin axınının artması ilə əlaqədar, rahat və ucuz nəqliyyat vasitəsi kimi, vətəndaşlarımız dəmir yolunun xidmətindən istifadəyə üstünlük verirlər. "Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətindən SİA-ya verilən məlumata görə, qurumun Sənişin daşımaları Departamentinin kollektivi Ramazan bayramı ilə əlaqədar gücləndirilmiş iş rejimində çalışır.

Departamentin kollektivi sənişin qatarlarında xidmət mədəniyyətinin yüksəldilməsi üçün bütün qüvvələri səfərbər edib. Sənişin sıxlığının artması ilə əlaqədar, ölkə daxilində hərəkət edən sənişin qatarlarına hər gün tələbatə uyğun olaraq əlavə vaqonların qoşulması təmin edilir. Bir daha sənişinlərin nəzərinə çatdırılır ki, sənişin qatarlarına biletlə satış 10 gün qabaqcadan, əlavə vaqonlara isə biletlə satış həmin vaqonlar qatara qoşulan gün həyata keçirilir.

31 may 2019-cu il

Ermənistanın siyasi dairələri ilə Qarabağ klanı arasında baş verən münaqişə get-gedə qızışmaqda və artıq açıq savaşa çağırış fonuna keçid almaqdadır. Belə ki, son zamanlar, xüsusilə, Ermənistanın ikinci prezidenti Robert Koçaryanın azadlığa buraxılması prosesindən sonra başlayan siyasi qarşıdurmalar sözügedən münaqişənin dərinləşməsinə köklü təkanlar verməkdədir. Artıq erməni KİV-lərində də bir-birindən maraqlı iddia və faktlar ictimailəşdirilməkdədir ki, onlardan biri də qarşıdurmaların yaşanmasında Qərb fondlarının, xüsusilə, "Soros"un, o cümlədən də, qərpbəraşt Nikol Paşinyan hakimiyyətinin əli olduğu bildirilir.

"Sasna srer": "Artsax" prezidentə, parlament spikerinə sahib olmalı deyil"

Bu arada, baş verən daha bir hadisə özündə bir sıra maraqlı məqamları üzə çıxarıb. "Sasna srer" partiyası mayın 25-dən start götürərək, Ermənistanın "Artsax"a (dırnaqlar bizimdir-R.R.) avtoyürüşə başlayıb. Partiyanın məqsədi "Artsax"ın administrativ rayon mərkəzlərində görüşlər keçirməkdir. Avtoyürüşün uzunluğu 1100 km. təşkil edir". Bu barədə Ermənistanın "verelq.am" saytının rusdilli bölməsi yazır. Belə ki, "Sasna srer" partiyasının üzvü Areq Kyureqyan bəyan edib ki, avtoyürüşün əsas məqsədi "Artsax"ın Ermənistan vilayət kimi birləşdirilməsidir. "Artsax" prezidentə, parlament spikerinə sahib olmalı deyil, onun Ermənistanın bütün vilayətlərində olduğu kimi, qubernatoru olmalıdır" deyərək Kyureqyan bildirib.

Adıçəkilən erməni nəşri sözügedən avtoyürüşü təxribatçılıq adlandırır və yazır ki, partiyanın təxribatçı avtoyürüşü Nikol Paşinyan tərəfdarlarının İrəvanda "Artsax" rəhbərliyinə qarşı etiraz aksiyası ilə üst-üstə düşüb. Daha dəqiq desək, müəllif burada "Sasna srer" partiyasının heç də özbaşına hərəkət etmədiyini və Paşinyan tərəfindən gizli idarə edildiyini deyir. Əbəs deyil ki, erməni agentliyi bunun ardınca yazır: "Belə ki, "DQR"-in "prezidenti" Bako Saakyan Robert Koçaryanın yaşadığı əraziyə nişan qoyması ilə bağlı qərarın dəyişdirilməsi üçün zəmanət çıxışı edib. Bununla bağlı "Artsax"ın "qəhrəmanı", general-leytenant Arşavir Qaramyan özünün "Facebook" səhifəsində "DQR"-in "prokuroru" Artur Mosiyana müraciət edərək, mitinq iştirakçılarından biri olan Civan Abramyanın Bako Saakyanla qarşı açıq hədələr səsləndirməsinin araşdırılmasını tələb edib. Civan Abramyan Eçmiədzində qurultayın işinə müdaxilə edərək, azadlığa buraxılmış Manvel Qriqoryanın şəhərə çıxışına mane olub. O, həmçinin, Robert Koçaryana qarşı da aksiyalarda iştirak edib".

Paşinyan Mxitaryanda "ilişdi"

Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan Ermənistan yığmasının kapitanı və London "Arsenal"ının yarımmüdafiəçisi ilə telefonla danışdı. SİA bildirir ki, Ermənistan baş nazirinin futbolçu Henrix Mxitaryana bu təcili zəngi bir daha sübut edir ki, Avropa Liqasının finalı ətrafında ingilis mətbuatında Azərbaycan əleyhinə olan hücumların arxasında erməni diasporu və Ermənistan hökuməti durub. Bundan əlavə, Mxitaryan ilə bağlı məsələdə Ermənistanın baş naziri Azərbaycanı irqçi hücum edib.

"Nur-Sultandan döndükdən sonra Henrix Mxitaryan ilə telefonla danışdım və bu gün "Arsenal" və "Çelsi" komandaları arasında keçiriləcək oyundan əvvəl Bakının irqçi mövqeyinə görə həmin matçda iştirak edə bilməyəcəyi üçün ona dəstək verdim", - deyərək N.Paşinyan dünən öz Facebook səhifəsində yazıb.

Ermənistanın baş naziri onu da əlavə edib ki, telefon söhbətində o, erməni futbolçuya "heyran olduğunu və onunla qürur duyduğunu", - söyləyib.

Ermənistanla Qarabağ klanı müharibəsi - avtoyürüş

Nəticələr hara doğru istiqamət alıb?

rak edib".

"Verelq.am": "Onlarla Milli Təhlükəsizlik Xidməti məşğul olmalıdır ki, bu xidmət sözügedən fonda şübhəli fəaliyyətsizlik göstərir"

"Verelq.am" yazır və onu da iddia edir ki, Ermənistanda başlamış anti-Qarabağ kampaniyası müxtəlif sorosçu təşkilatların Bako Saakyan və "artsaxlılara" qarşı düşmənçilik mövqeyidir və bu kampaniyada iştirak edənlər Ermənistanın və "DQR"-in milli təhlükəsizliyinə zərbə vururlar: "Onlarla Milli Təhlükəsizlik Xidməti məşğul olmalıdır ki, bu xidmət sözügedən fonda şübhəli fəaliyyətsizlik göstərir".

Beləliklə, erməni KİV-i iddia edir ki, bu məsələdə, xüsusilə, Nikol Paşinyanın marağı var. SİTAT: "Yerevanda "Artsax" hakimiyyətinə qarşı təhdid çağırışları səsləndirilir. "Sasna srer" partiyası təxribatçı avtoyürüş təşkil edir və "Artsax"ın girişində "Artsax-Ermənistan Respublikasının vilayətidir" şüarı asır. Ermənistan rəhbərliyi isə buna heç bir reaksiya göstərmir, ya da mövcud təbliğatı susqunluqla qarşılayır. Bu, onu göstərir ki, həmin qüvvələr Corc Sorosa və Qərbə aid fondların pulları ilə, həmçinin, Ermənistan Respublikasının razılığı ilə fəaliyyət göstərirlər".

Paşinyandan mesaj: "Ermənistandan "Artsax"a inqilabın eksportu isə, hər an baş verə bilər, özü də ağır nəticələrlə"

Paşinyandan mesaj: "Ermənistandan "Artsax"a inqilabın eksportu isə, hər an baş verə bilər, özü də ağır nəticələrlə"

Daha bir reallıq - bu məsələdə təlaşla Azərbaycanın gücünün nəzərə alınmasıdır. Əbəs deyil ki, qarşıdurmalar fonunda Azərbaycanın hərbi qüvvələri barədə məlumat verilib və digər amillərə toxunulub. SİTAT: "Bu vasitə ilə Nikol Paşinyan "Artsax"a mesaj göndərir ki, Robert Koçaryanı müdafiə etməyə dəyməz, Ermənistandan "Artsax"a inqilabın eksportu isə, hər an baş verə bilər, özü də ağır nəticələrlə. İlk növbədə, bu, Bakının planları ilə üst-üstə düşə bilər və dərhal hərbi əməliyyatlar başlayar. Azərbaycan ön cəbhəyə zərbə güclərini toplayıb və bu il 10-dan çox hərbi təlim keçirib".

"Ermənistanın arxa cəbhəsindən "Artsax"ı "minalamaqla" "Stepanakerti" Azərbaycanla gələcək müharibədə tək qoyacaqlar"

Maraqlıdır ki, nünanslardan biri də Qarabağ ermənilərinin daxillərindəki problemlərlə əlaqəlidir. Daha doğrusu, bu gün Bako Saakyanla qarşı da müəyyən güclər formalaşmış ki, onlar "DQR"-də "hakimiyyəti" öz əllərinə keçirməyə çalışırlar. Bunun üçün isə, Ermənistandan dəstəklənirlər: "Artsax"da da güclər var ki, onlar "respublika hakimiyyəti"ni dəyişmək marağındadırlar və yerevanlı desant onlara arxalana bilər.

Bu vasitə ilə sorosçular Ermənistan Respublikasının susqun razılığı ilə "DQR"-dəki situasiyanı stabilizə etməyə cəhd göstərəcəklər. Yeni Ermənistanın arxa cəbhəsindən "Artsax"ı "minalamaqla" "Stepanakerti" Azərbaycanla gələcək müharibədə tək qoyacaqlar".

"Hədəflərdən biri də Ermənistanı qərbyönlü, rusofobiya"

Ölkəsinə çevirməkdir ki, bu da, ABŞ-ın geosiyasi proqramlarında anti-İran platsdarına xidmət edəcək"

Sonda isə, əsas məqam budur ki, erməni nəşri burada sorosçu qüvvələr deyərək, elə Nikol Paşinyanı da nəzərdə tuturlar. SİTAT: "Sorosçu qüvvələrin əsas hədəfi Ermənistanla "Artsax" arasındakı münasibəti gərginləşdirmək, Ermənistandakı Qarabağ klanını, yaxud rusiyapərəst siyasi platformaları izolə etmək, Rusiya ilə Ermənistan arasındakı münasibətləri pisləndirməkdir ki, son vaxtlar biz bu prosesi müşahidə edirik. Hədəflərdən biri də Ermənistanı qərbyönlü, rusofobiya ölkəsinə çevirməkdir ki, bu da ABŞ-ın geosiyasi proqramlarında anti-İran platsdarına xidmət edəcək".

Beləliklə, erməni agentliyinin sözügedən təhlilində müəyyən həqiqətlərin olduğu şübhə etmək olmaz. Xüsusilə, Ermənistanla Qarabağ klanı arasındakı savaşın şiddətlənməsi, bütövlükdə, həm İrəvanın, həm də "Stepanakerti" siyasi xəritədən silinməsi təhlükəsini reallaşdırma bilər. İstisna etmək olmaz ki, hazırda davam edən bu qarşıdurmalar, ən qısa zamanda, vətəndaş müharibəsinə çevriləcək və ermənilər bundan heç bir çıxış yolu tapa bilməyəcəklər. Xüsusilə, Qarabağ torpaqlarımız Azərbaycanın əraziyə olaraq geri qaytarılarkən, düşmənin qüvvələri ən ağır zərbələrini almış olacaqlar.

Rövşən RƏSULOĞ

“Azərenerji”nin bugünkü nəticələri yeni uğurlu hədəflərə çatmağa imkan yaradır

Aparılan düzgün və məqsədyönlü siyasət Azərbaycanın növbəti illərdə də bütün strateji hədəflərinə çatmağa nail olacağını göstərir

Mövcud faktlara və tanınmış iqtisadçıların rəylərinə əsaslanaraq demək olar ki, Azərbaycan dünyanın ən inkişaf etmiş dövlətləri sırasında öncül yerlərdən birini tutur. Dünya iqtisadi sferasına uğurlu inteqrasiya edən Azərbaycan beynəlxalq münasibətlər sisteminə milli iqtisadi inkişaf modelinə malik olan ölkə kimi tanınır. Təsadüfi deyil ki, bu gün Azərbaycanın dayanıqlı inkişafından bəhs edərkən, bütün sahələrin paralel tərəqqisi məsələsinə diqqət yetirilir və bu, pozitiv tendensiya kimi səciyyələndirilir. Söz yox ki, bütün sahələrdə olduğu kimi, elektroenergetika sisteminin inkişafında da uğurlu nailiyyətlər mövcuddur.

Müstəqil Azərbaycanın energetika sistemi Ümummilli Lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır

Bu nailiyyətlərin əldə olunması isə xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. 1969-cu ildə Ulu Öndər Heydər Əliyevin respublika rəhbərliyinə gelişindən sonra Azərbaycanın ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi, mədəni-mədəni həyatında köklü dəyişikliklərin əsası qoyuldu. Elektrik energetikasında sürətli inkişafı təmin etmək məqsədi ilə hələ 1970-80-ci illərdə təxirəsalınmaz tədbirlər həyata keçirildi, bir sıra iri miqyaslı layihələr reallaşdırıldı. Məhz həmin illərdə Dahi Öndər Heydər Əliyev respublikanın elektrik enerjisində olan tələbatını yerli imkanlar hesabına ödəməyi qarşıya məqsəd qoyaraq, bu istiqamətdə gərgin fəaliyyət göstərdi. Demək olar ki, Azərbaycanda enerji təhlükəsizliyi sisteminin təməli həmin illərdə qoyuldu. Həmin dövrdə bir-birinin ardınca yeni elektrik stansiyalarının, yüksək gərginlikli elektrik veriliş xətlərinin və yarımsansiyaların inşa edilib istifadəyə verilməsi respublikanın sənaye potensialının artırılmasında mühüm addım oldu. Ulu Öndər Heydər Əliyev 1970-80-ci illərdə energetika sahəsində gördüyü işlər haqqında sonralar belə deyirdi: “Hər dəfə elektrik stansiyası tikilməsi haqqında SSRİ rəhbərliyi qarşısında məsələ qoyarkən mənə deyirdilər ki, SSRİ-də vahid elektrik enerjisi sistemi var və Azərbaycana nə qədər elektrik enerjisi istəyirsiniz verək. Mən deyirdim ki, yox, istəyirəm bizim özümüzünkü olsun. Mən istəyirdim ki, müəyyən sahələrdə biz asılı olma-yaq. Bu gün mən iftixar hissi ilə deyə bilərəm ki, Azərbaycan elektrik enerjisi sahəsində asılı deyildir. Özü həmin elektrik stansiyalarında elektrik enerjisi istehsal edir”.

Bütün bu işləri görməklə, Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın bu gününü əvvəlcədən görürdü və hesab edirdi ki, vaxt gələcək, bu işlər müstəqil Azərbaycan dövlətinə və xalqına xidmət edəcək. Doğrudan da müstəqillik illərində Azərbaycan 1970-80-ci illərdə energetika sahəsində əldə olu-

nan uğurlardan bəhrələndi. Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev xalqın çağırışı ilə yenidən hakimiyyətə qayıdırdıqdan sonra diqqət ayırdığı sahələrdən biri də, enerji sahəsi olub. 1996-cı ildə Dahi Öndərin Fərmanı ilə “Azərenerji” ASC təsis edildi və bu qurumun ölkədə yeni iqtisadi münasibətlərin tələblərinə uyğun qurulması və səmərəli fəaliyyəti üçün lazımı şərait yaradıldı. Ümumilikdə, 1993-2003-cü illərdə enerji sisteminin dirçəldilməsi üçün həyata keçirilən kompleks tədbirlər nəticəsində Azərbaycanın enerji siyasəti enerji təhlükəsizliyi üçün basis rolunu oynadı. Beləliklə, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlı olan müstəqil Azərbaycanın energetika sistemi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən müxtəlif vaxtlarda təsdiq olunmuş dövlət proqramları çərçivəsində həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində, daha da inkişaf etdirilərək dünya standartlarına uyğun səviyyədə yenidən qurulmaqdadır.

Energetika müasir inkişaf mərhələsində

20 oktyabr 1981-ci ildə “Azərbaycan” İES-in birinci enerji bloku Ulu Öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü və bilavasitə rəhbərliyi ilə istifadəyə verilmiş, bununla da, Azərbaycan energetikasının inkişafında yeni bir səhifə açılmışdır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 13 oktyabr 2004-cü il tarixli Sərəncamı ilə həmin tarixin ölkəmizdə “Energetiklər Günü” kimi təsis edilməsi isə milli energetika salnaməmizin daha bir şanlı səhifəsi, ölkə rəhbərliyinin bu sahədə çalışan insanların fədakar əməyinə verdiyi böyük dəyərin ifadəsidir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin imzaladığı “Azərbaycan Respublikasının yanacaq-enerji kompleksinin inkişafı (2005-2015-ci illər) üzrə Dövlət Proqramı” və “Azərbaycan Respublikasında elektrik enerjisi təminatının yaxşılaşdırılma-

si ilə bağlı əlavə tədbirlər” haqqında Sərəncamları energetikanın müasir inkişaf mərhələsində yeni eranın başlanğıcını qoydu. MDB məkanında ilk dəfə olaraq gücü 400 MVt olan müasir qaz-turbin tipli “Şimal” ES-in istifadəyə verilməsi və respublikanın müxtəlif bölgələrində ümumi gücü 860 MVt olan yeddi (7) Modul tipli Elektrik Stansiyasının tikilməsi, sistem əhəmiyyətli elektrik veriliş xətlərinin və yarımsansiyaların quraşdırılması energetika sahəsində yeni yüksəlişin başlanğıcını qoymaqla, sənaye mərkəzinin enerji təchizatında hökm sürən disproporsiyaları hiss ediləcək qədər aradan qaldırdı. Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin birinci rübünün yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclasında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin verdiyi tapşırıqla uyğun olaraq ölkənin inkişafını, əhali artımını, sənayeləşmə prosesini nəzərə almaqla, Azərbaycanın 2030-cu ilədək olan müddət üzrə elektrik enerjisində tələbatı proqnozlaşdırılıb. Ölkənin elektrik enerjisində artacaq tələbatının proqnozlaşdırılması zamanı son illər TEPSCO, Mercados, Fichtner, digər beynəlxalq məsləhətçi şirkətlər və yerli mütəxəssislər tərəfindən aparılmış tədqiqatlar da nəzərə alınıb. 2025-ci il üçün elektrik enerjisində tələbatın 25-28 mlrd. kVt-saata, pik gücə tələbatın isə 4500-4900 MVt-a qədər artacağı proqnozlaşdırılıb. Bu tələbatın müəyyən hissəsini ilin sonunadək istismara veriləcək, qoyuluş gücü 409 MVt olan “Şimal-2” stansiyası və “Wartsila” şirkətindən alınmış, ümumi qoyuluş gücü 385 MVt təşkil edən blokların 2019-2020-ci illər ərzində quraşdırılması hesabına qarşılaşmaq mümkün olacaq. Bununla yanaşı, mövcud elektrik stansiyalarında optimallaşdırma tədbirləri ilə imkan gücünün əlavə, təxminən, 400 MVt-a qədər artırılacağı gözlənilir.

“Azərenerji” Yunanıstan, Rumıniya və Macarıstana

elektrik enerjisinin ixracına başlayıb

İşlərin düzgün qurulması və enerji siyasətinin məqsədyönlü şəkildə aparılmasının nəticəsidir ki, “Azərenerji” ASC 2019-cu ilin birinci rübündə 6 milyard 151 milyon kilovat/saat elektrik enerjisi istehsal edib. “Azərenerji” ASC-dən verilən məlumata görə, bu, ötən ilin eyni rübü ilə müqayisədə 153 milyon kilovat/saat və ya 2,5 faiz çoxdur. Belə ki, ötən ilin birinci rübündə 5 milyard 998 milyon kilovat/saat elektrik enerjisi istehsal edilmişdi. Bundan əlavə, elektrik enerjisinin ixracı da ötən ilin birinci rübü ilə müqayisədə artıb. Əgər 2018-ci ilin birinci rübündə qonşu ölkələrə 131 milyon kilovat/saat elektrik enerjisi ixrac edilibsə, cari ilin ilk rübündə 161 milyon kilovat/saat ixrac olunub. Bu isə 30 milyon kilovat/saat və ya 23 faiz artım deməkdir. Keçən ilin birinci rübü ilə müqayisədə bu ilin eyni rübündə elektrik enerjisinin istehlakı 3,41 faiz artıb. Ən əsası isə, ötən ilin martı ilə müqayisədə cari ilin eyni ayında istehlak 6,1 faiz çox olub ki, bu da kifayət qədər ciddi artım olmaqla yanaşı, elektrik enerjisində artan tələbat tempinin getdikcə yüksəldiyini göstərir.

Bu ilin may ayının 1-də “Azərenerji” ASC Yunanıstan, Rumıniya və Macarıstana elektrik enerjisinin ixracına başlayıb. Bu, o deməkdir ki, Azərbaycan artıq Asiya və Avropanı birləşdirən enerji infrastrukturunun çox əhəmiyyətli bir məkanına çevrilib. Elektrik enerjisinin ixracatı Azərbaycanın geosiyasi nüfuzunun daha da yüksəlməsinə və beynəlxalq tərəfdaş kimi daha çox etibar qazanmasına yeni imkanlar qazandırır. Həm də, bir daha təsdiq olunur ki, Avropanın enerji təhlükəsizliyində Azərbaycan mühüm rol və imkanlara malikdir. Təbii ki, bundan qazanan dövlətimiz və xalqımızdır. Buna görə isə, Azərbaycanı qurub-yaradan iqtisadi unkuşafın əsasını qoyan Ulu Öndər Heydər Əliyevə və bu siyasətin dönməzliyini və davamlılığını təmin edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə minnətdarıq. Məhz Prezident İlham Əliyevin düşünülmüş və məqsədyönlü siyasəti nəticəsində, Azərbaycanın dünyanın aparıcı dövlətləri ilə bir sırada olmaqla, dövlətimizin inkişafına və xalqımızın sosial-rifah halının daha da yaxşılaşmasına nail olunub. Bütün bu və digər uğurlar, bir daha onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan növbəti illərdə də bütün strateji hədəflərinə çatmağa müvəffəq olacaq. Energetika sahəsinə də əldə olunan uğurlar və “Azərenerji” ASC tərəfindən qarşıya qoyulan vəzifələrin layiqincə və məsuliyyətlə yerinə yetirilməsi isə, bir daha əhəlinin keyfiyyətli və davamlı elektrik enerjisi ilə təminatı deməkdir. Uğurlar və nailiyyətlər olan yerdə, təbii ki, insanlar da razı qalır. Neçə ki, ölkə əhalisi “Azərenerji” ASC-nin fəaliyyətindən razılıq edir.

Qismət İsmayılov
Yazı “Azərenerji” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun təşkil etdikləri fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsi

31 may 2019-cu il

“Milli Şura” və Müsavatı daxili qarşıdurmalar çökdürəcək

Məlum olduğu kimi, “Milli Şura” və Müsavat 28 May Respublika Günü ilə bağlı Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin abidəsi önündə aksiya keçirməyə cəhd etdi. Mini aksiyanın uğursuzluqla nəticələnməsi ilə mitinq təşkilatçıları bir daha özlərini rüsvay etdilər. Bu isə dağıdıcı xislətli müxalifətin cəmiyyət tərəfindən rədd edildiyini göstərir. Söhbət etdiyimiz müsahiblərimiz, Müsavat və “Milli Şura”nın çürümüş qurumlar olduğunu və bu səbəbdən də, onların keçirdikləri istənilən tədbirə ictimai dəstəyin olmayacağını bildirdilər.

AGAAMC-nin sədri, fəlsəfə doktoru, İlqar Orucov: “Əli Kərimli və ətrafının qarışıqlıq salmaq istəklərinin qarşısı alınıb”

- Məram və məqsədlərini anlamayan bəzi gənclərin yanlış durumlarından istifadə etmək Əli Kərimli və onunla eyni mövqedə olan radikal müxalifətin planının tərkib hissəsinə çevrilə bilər. Maraqlı olan məqam odur ki, ümumxalq tədbirlərinin gur olduğu anlarda dağıdıcı müxalif ünsürlər 10-15 nəfərlə ortada peyda olurlar və radikal çağırışlar etməklə, əslində, ziyarətçilərin və ətrafda olan insanların rahatlıqlarını pozmağa çalışırlar. Bütün bu şoularını da videoya çəkərək, özlərini qəhrəman obrazında, guya xalqdan dəstək alan qüvvələr kimi təqdim edirlər. Təbii ki, ziyarətə gələn insanların təhlükəsizliyini təmin etmək Azərbaycanın hüquq-mühafizə orqanlarının işidir. Bu səbəbdən də, elə ziyarətə gələn insanların özlərinin müraciətləri əsasında Ə.Kərimli və ətrafının qarışıqlıq salmaq istəklərinin qarşısı alınıb. Polis sakit şəkildə, heç bir güc tətbiq etmədən onlara asayışı təmin etməyi xahiş edir. Çünki o abidənin özü Ə.Kərimlinin şəxsi torpağı deyil ki, istədiyi qədər orada dayanıb monoloq desin və ya nağıl danışsın. Əgər kimlərsə də ora ziyarətə gəlsə, onlar da bu nağıllara qulaq asmağa məcbur və məhkum deyillər. Ona görə də, polis haqlı olaraq, vətəndaşların müraciəti əsasında bu “qəhrəmanlara” meydanı tərk etməyi, insanların normal ziyarət etmələrinə mane olmamağı tövsiyə edir, bu istək təmin olunmayanda və qarşı tərəf hörmətsizlik və inadkarlıq göstərəndə, polis nə etməlidir? Sən aksiya keçirmək istəyirsən, müvafiq qurumlara müraciət elə, həmin abidəni ziyarətə gələn olmayan adi bir gündə aksiyanı keçir. Bu, onlara, əlbəttə, sərf etmir, çünki bunların çağırışına yuxarıda qeyd etdiyim 10-15 nəfər gələcək ki, onların da 4-5-i 26 ildir heç bir yerdə işləməyən və gəlirinin mənbəyi gizli qalan Ə.Kərimlinin şəxsi mühafizəçilərindən ibarətdir.

GÜLYANƏ

“Palitra” qəzetinin baş redaktoru Namiq Əliyev: “Zaman müxalifətin əleyhinə işləyir”

- Müsavat partiyası və “Milli Şura” Respublika Günündə Novxanıda - M.Rəsulzadənin abidəsi önündə aksiya keçirməklə, özlərinə xalq azandırdıq istəyirdilər. Lakin onların arzularının əksinə olaraq, bu aksiya müxalifətin əleyhinə işlədi. Çünki belə bir mühüm gündə, xalqımızın istiqlal mücadiləsinin qalib gəldiyi 28 may günündə AXC-nin qurucularından birinin abidəsi önünə cəmi 330 nəfər müxalifətinin toplanması uğursuzluğun göstəricisidir. Müxalifət rəhbərləri deyirlər ki, on minlərlə tərəfdarımız var. Bəs harada idilər həmin tərəfdarlar, niyə M.Rəsulzadənin abidəsini ziyarətə gəlmədilər? Deməli, tərəfdarların sayının çox olması ilə bağlı iddialar saxtadır. Digər tərəfdən də, bu, o deməkdir ki, müxalifət rəhbərlərinin abidəni ziyarətə çağırışı cəmiyyət tərəfindən qəbul edilmədi. Sadəcə, sosial şəbəkələrdə saxta profillər yaradıb, siyasi müzakirələrdə kütləvilik görüntüsü yaratmaqla iş bitmir. Əgər Cümhuriyyətlə bağlı hər hansı abidənin ziyarəti zamanı müxalifət kütləvilik yarada bilmərsə, bu, onların təşkilatçılıq bacarığının da aşağı səviyyədə olmasını göstərir. Ən əsas nəticə isə, o oldu ki, müxalifətin 28 may aksiyası onların Azərbaycan cəmiyyətindən dəstək ala bilməməsinə ortaya qoydu.

Maqam odur ki, ümumxalq tədbirlərinin gur olduğu anlarda dağıdıcı müxalif ünsürlər 10-15 nəfərlə ortada peyda olurlar və radikal çağırışlar etməklə, əslində, ziyarətçilərin və ətrafda olan insanların rahatlıqlarını pozmağa çalışırlar. Bütün bu şoularını da videoya çəkərək, özlərini qəhrəman obrazında, guya xalqdan dəstək alan qüvvələr kimi təqdim edirlər. Təbii ki, ziyarətə gələn insanların təhlükəsizliyini təmin etmək Azərbaycanın hüquq-mühafizə orqanlarının işidir. Bu səbəbdən də, elə ziyarətə gələn insanların özlərinin müraciətləri əsasında Ə.Kərimli və ətrafının qarışıqlıq salmaq istəklərinin qarşısı alınıb. Polis sakit şəkildə, heç bir güc tətbiq etmədən onlara asayışı təmin etməyi xahiş edir. Çünki o abidənin özü Ə.Kərimlinin şəxsi torpağı deyil ki, istədiyi qədər orada dayanıb monoloq desin və ya nağıl danışsın. Əgər kimlərsə də ora ziyarətə gəlsə, onlar da bu nağıllara qulaq asmağa məcbur və məhkum deyillər. Ona görə də, polis haqlı olaraq, vətəndaşların müraciəti əsasında bu “qəhrəmanlara” meydanı tərk etməyi, insanların normal ziyarət etmələrinə mane olmamağı tövsiyə edir, bu istək təmin olunmayanda və qarşı tərəf hörmətsizlik və inadkarlıq göstərəndə, polis nə etməlidir? Sən aksiya keçirmək istəyirsən, müvafiq qurumlara müraciət elə, həmin abidəni ziyarətə gələn olmayan adi bir gündə aksiyanı keçir. Bu, onlara, əlbəttə, sərf etmir, çünki bunların çağırışına yuxarıda qeyd etdiyim 10-15 nəfər gələcək ki, onların da 4-5-i 26 ildir heç bir yerdə işləməyən və gəlirinin mənbəyi gizli qalan Ə.Kərimlinin şəxsi mühafizəçilərindən ibarətdir.

31 May Ümumdünya Tütünlə Mübarizə Günüdür

Tütündən istifadə qeyri-infeksiyon xəstəliklərə zəmin yaradır

Ölkə vətəndaşlarının sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi Azərbaycanda dövlət siyasətinin başlıca istiqamətlərindədir. İqtisadiyyatda həyata keçirilən köklü dəyişikliklər makroiqtisadi sabitliyi təmin etməklə bərabər, əhəlinin sosial müdafiəsini daha da gücləndirmək üçün möhkəm zəmin yaradır.

Bu gün ölkəmizdə sosial sahəyə göstərilən diqqət və qayğının nəticəsidir ki, dövlət büdcəsi təsdiq olunarkən, sosialyönümlülük prioritet olaraq qalır. Bu, bir daha təsdiq edir ki, Azərbaycanda aparılan siyasətin mərkəzində, məhz insan amili dayanır. İnsan həyatı və sağlamlığına zərər vura biləcək halların qarşısı ciddi şəkildə alınır. Əksər ölkələrdə olduğu kimi, Azərbaycanda da qeyri-infeksiyon xəstəliklərin son illər ərzində xəstələnmə və ölüm strukturunda payı artmışdır. Bunu nəzərə alaraq, həm dünya miqyasında, həm də ayrı-ayrı ölkələr səviyyəsində qeyri-infeksiyon xəstəliklər üzrə mübarizə səhiyyə sistemlərinin və ümumiyyətlə, dövlət prioritet vəzifələrindən birinə çevrilmişdir. Qeyri-infeksiyon xəstəliklərə yol açan amillərdən biri də, insan orqanizminə zərərli təsir göstərən tütündən istifadədir. Bütün dünyada xəstəliklərin inkişafının risk faktoruna görə, tütün dördüncü pillədədir. Müəyyən olunmuşdur ki, tütün tütüsündə 4000 zərərli kimyəvi maddə var. Tədqiqatlar göstərir ki, ölkəmizdə kişilərin təxminən 50%-i tütündən istifadə edir, onların əksəriyyətində (93%-də) belə istifadə gündəlik xarakter daşıyır. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatına üzv olan dövlətlər tütün epidemiyasına qarşı mübarizəyə dünyanın diqqətini çəkmək məqsədilə, 1987-ci ildə Ümumdünya Tütünlə Mübarizə Günü təsis etmişlər. Həmin vaxtdan 31 may bir sıra ölkələrdə, eləcə də, Azərbaycanda Ümumdünya Tütündən İmtina Günü kimi qeyd olunur. Rəsmi statistika görə, hər il dünyada 6 milyon insan ölmü, məhz tütün məhsullarının səbəb olduğu xəstəliklər nəticəsində baş verir. Bu gün məktəb yaşlı və yeniyetmə uşaqlar arasında da bu ziyanlı vərdiş yoluxanların sayı sürətlə artır. 1999-cu ilin statistikasına görə, ölkəmizdə kişilərin arasında tütündən istifadə 30,2 faiz olmuşdursa, 2006-cı ildə Azər-

baycanda keçirilmiş demografiya və sağlamlıq sorğusunun nəticələrinə görə, 15-49 yaş arasında bu zərərli vərdişin aludəçiləri 49 faiz təşkil etmişdir. Bunu nəzərə alaraq, Azərbaycan Respublikası 2005-ci il sentyabrın 20-də “Tütüne qarşı mübarizə haqqında” Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Çərçivə Konvensiyasına qoşulmaq barədə qanun qəbul etmiş və bununla da, üzərinə bir çox öhdəliklər götürmüşdür. Həmin öhdəliklərin həyata keçirilməsində bir çox dövlət qurumlarının böyük rolu var.

Strategiyada göstərilir ki, dünyada hər il təxminən 6 milyon, o cümlədən, tütün çəkmə 5,4 milyon və tütün tütüsünün təsirinə ikinci məruz qalan 600 min insan tütünlə bağlı səbəblərdən dünyasını dəyişir. Problemin həlli məqsədilə ÜST tərəfindən 2000-ci ildən başlayaraq, bir neçə mühüm sənəd, o cümlədən, QİX-in qarşısının alınması və onlara nəzarət üzrə Qlobal Strategiya qəbul olunmuşdur. ÜST-in Avropa üzrə Regional Komitəsinin 2011-ci il sentyabrın 12-15-də Bakıda keçirilən 61-ci sessiyasında 2012-2016-cı illər üçün QİX-in qarşısının alınması və onlara nəzarət üzrə Avropa Strategiyasının icrasına dair Fəaliyyət Planı qəbul olunmuşdur. 2011-ci ildə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının keçirdiyi yüksək səviyyəli görüşdə qəbul edilmiş siyasi bəyannaməni nəzərə alaraq, 2013-2020-ci illər üçün QİX-in qarşısının alınması və bu xəstəliklərə nəzarət üzrə ÜST-in Qlobal Fəaliyyət Planı təsdiq edilmişdir.

Bu tədbirlər əhəlinin sağlamlığının və rifahının daha çox yüksəldilməsi məqsədi daşıyır.

ZÜMRÜD

Azərbaycanı beynəlxalq internet şəbəkəsinə bağlayan magistral (backbone) internet provayderi “AzerTelecom” şirkətinin iştirakı ilə icra edilən və Transxəzər magistralı layihəsi üzrə Azərbaycanla Qazaxıstan arasında Xəzər dənizinin dibi ilə fiber-optik magistral kabel xəttinin çəkilməsini nəzərdə tutan dövlətlərarası saziş Qazaxıstan hökuməti tərəfindən təsdiq edilmişdir.

19 mart 2019-cu il tarixində imzalanmış “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Qazaxıstan Respublikası Hökuməti arasında Azərbaycan Respublikasının və Qazaxıstan Respublikasının rabitə operatorları tərəfindən Azərbaycan-Qazaxıstan marşrutu üzrə Xəzər dənizinin dibi ilə fiber-optik rabitə xətlərinin birgə tikintisi, sahibliyi və istifadəsində müştərək fəaliyyətin təşkili haqqında” dövlətlərarası saziş bu ilin aprel ayın-

Transxəzər magistralı sazişi Qazaxıstan hökuməti tərəfindən təsdiq edildi

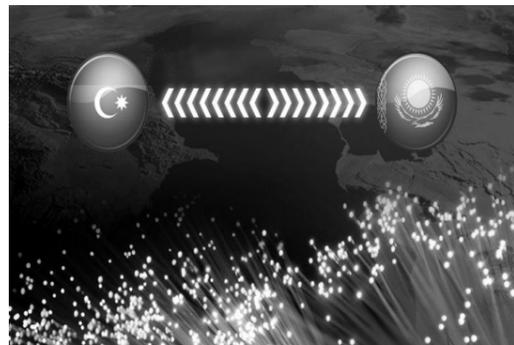
da Azərbaycan parlamenti tərəfindən ratifikasiya edilib və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən təsdiq edilmişdir. 17 may tarixində isə sözügedən saziş Qazaxıstan hökuməti tərəfindən də təsdiq edilmişdir.

Sənədə əsasən, Transxəzər magistralının çəkilişi Azərbaycan tərəfindən ölkənin ilk mobil operatoru “Bakcell” şirkətinin törəmə müəssisəsi olan “AzerTelecom” şirkəti, Qazaxıstan tərəfdən isə bu ölkənin telekommunikasiya operatorları olan “Transtelecom” və “KazTransCom” şirkətləri tərəfindən icra ediləcək. Bu məqsədlə iki ölkəni təmsil edən şirkətlər arasında ümumi uzunluğu 380-400 kilometr olacaq Transxəzər magistralının çəkilməsi ilə bağlı artıq Konsorsium təsis edilmişdir, birgə işçi qrupu yaradılmışdır və tikinti

üzrə müştərək müqavilə də imzalanmışdır.

“AzerTelecom” şirkətinin “Azerbaijan Digital HUB” proqramı çərçivəsində icra edilən Transxəzər magistralı layihəsi Avropa ilə Asiya arasında rəqəmsal telekommunikasiya dəhlizinin (Rəqəmsal İpək Yolu) yaradılmasını nəzərdə tutur. Layihənin məqsədi Azərbaycan-Qazaxıstan marşrutu üzrə Avropadan Çinə qədər Azərbaycan və Qazaxıstandan keçəcək rəqəmsal dəhlizin yaradılması və beləliklə də Orta Asiya və Çinə internet trafikinin ötürülməsidir.

“Digital HUB” proqramı çərçiv-

vəsində icra edilən Transxəzər fiber-optik magistralı layihəsinin ümumilikdə böyük bir regionun fiber-optik kabel infrastrukturunun inkişafında, Qafqaz, Orta Asiya və Cənubi Asiya, eləcə də digər ətraf regionların yüksək sürətli internet bağlantısı və qabaqcıl rəqəmsal xidmətlərlə təmin edilməsində müstəsna rolu olacaq. Layihənin icrası, həmçinin Çinin tə-

şəbbüsünü olduğu “Belt and Road Initiative” (BRI) layihəsinə də öz töhfəsini verəcək və Azərbaycanı “Belt and Road Initiative” (BRI) layihəsinin telekommunikasiya dəhlizinə çevirəcək.

“AzerTelecom” Azərbaycanın, ümumilikdə isə Cənubi Qafqaz regionunun ən iri telekommunikasiya operatorlarından biridir və ölkənin ilk mobil operatoru və ən sürətli mobil internet provayderi olan “Bakcell” şirkətinin törəmə müəssisəsidir. “AzerTelecom” 2008-ci ildə təsis edilmiş və telekommunikasiya sektorunda yerli və xarici şirkətlərə müxtəlif qabaqcıl xidmətlər təqdim edir. “AzerTelecom” hazırda Azərbaycanın sahib olduğu Enerji və Nəqliyyat Mərkəzi statuslarına əlavə olaraq ölkənin Regional Rəqəmsal Mərkəzə çevrilməsi üçün “Azerbaijan Digital Hub” proqramını icra edir. “Digital Hub” proqramının məqsədi ölkəni Qafqaz, MDB, Orta və Cənubi Asiya, Yaxın Şərqi və ətraf regionlar üçün Rəqəmsal Mərkəzə çevirməkdir.

Sağlamlığın qorunmasının milli-hüquqi bazası

Sağlamlığın qorunmasının beynəlxalq-hüquqi normalarla təsbit olunması və tənzimlənməsi onların konstitusiyası hüququ ilə təmin edilməsinin təbii davamı, global reallaşmalarının vacib qaranı, həyata keçirilmələri üzrə beynəlxalq nəzarət və tibbi yardım göstərilməsinin vahid keyfiyyət standartlarının hazırlanmasıdır.

Sağlamlığın qorunması hüququ dünya birliyi tərəfindən hər bir insana xas olan əsas ayrılmaz hüquq kimi tanınır. Bu hüquq, artıq ilk beynəlxalq hüquqi aktlarda bəyan edilmiş, həmçinin, iqtisadi, sosial və mədəni hüquqlar qrupuna aid edilmişdir. Nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlarda qanunvericilik təşəbbüsü, sağlamlığın qorunması hüququnun gerçəkləşdirilməsi üzrə beynəlxalq-hüquqi aktların işlənilib-hazırlanması, dövlətlər tərəfindən təsdiqlənərək, insan hüquq və azadlıqlarını təsbit edən beynəlxalq-hüquqi aktların müddəalarının icrasına nəzarət kimi funksiyalar olan xüsusi bölmələr mövcuddur. Sağlamlığın qorunması hüququ insan hüquqları kompleksinin (demək olar ki, bütün ölkələrdə, hətta onun formal olaraq, qeydə alınmadığı ölkələrdə belə, tanınan hüququn) ayrılmaz hissəsinə çevrilmişdir. Əksər dövlətlərdə sağlamlığın qorunması hüququ dövlətdaxili hüququn bir hissəsi olmuş, əsas hüquqi aktlarda təsbitlənmiş, beynəlxalq aləmdə qəbul edilmiş standartlara uyğun, bu hüququn reallaşması üçün geniş imkanlar təqdim edilmişdir.

Hüquq elmləri doktoru, professor Ayten Mustafayeva yazır: "Azərbaycanın hazırkı iqtisadi şəraitində beynəlxalq standart konstitusiyaya hüquqlarının sahibləri kimi hüquqşünasların, siyasətçilərin, iqtisadçıların və əlbəttə ki, bütün ölkə əhalisinin can atdığı hədəf və ya program müddəalarıdır. Qərbi Avropa ölkələrinin inkişaf təcrübəsi, onların yüksək standartlarla təmin olunmuş maddi dəyərləri, Azərbaycan mühitinə olduğu kimi köçürülə bilməz. İnsan hüquqlarının vəziyyəti cəmiyyətin tapdığı dəyərlər sistemindən asılıdır (hansısa cəmiyyət üçün məqbul olan dəyərlər digər bir cəmiyyət üçün tamamilə qəbul edilə bilməz). Universal və demək olar ki, bütün ölkələrdə tanınan yaşamaq hüququ ilə bağlı misal göstərmək olar.

Əlbəttə ki, hazırda bütün dünyanın və həmçinin, Azərbaycanın da üzleşdiyi qeyri-sabit maliyyə vəziyyəti sosial-iqtisadi və mədəni hüquqların beynəlxalq standartlar səviyyəsində reallaşması üçün maddi zəmin yaratmağa imkan vermir."

Beynəlxalq səviyyədə sağlamlıq hüququnun yetərincə konkret həcmi və prinsiplər məzmununu müəyyənləşdirmək mümkün deyil. Müxtəlif ölkələrdə insanların sağlamlıq səviyyələrində, onların

sağlamlıq normaları haqqındakı təsəvvürlərində olan böyük fərqi nəzərə almaqla, yalnız ümumi cəhətdən və təxmini olaraq, tibbi yardımın ən aşağı həcmi müəyyən etmək olar. Belə bir tibbi yardımın göstərilməsinə hər hansı dövlətin hökuməti tərəfindən təminat verilməlidir. Ona görə də, Melinda Roberts və Devid Vassermanın sağlamlıq hüququnun artıq adıçəkilən həcm elementlərinə və prinsiplər məzmununa əlavə olaraq, eyni zamanda, həm ümumi, həm də sağlamlıq haqqında müxtəlif təsəvvürlərlə əlaqəli olan bir sıra "oriyentirlər"i işarələməyi təklif etmişlər. Bu oriyentirləri müəyyənləşdirmək məqsədilə həm beynəlxalq, həm də milli səviyyədə işlənilib-hazırlanan ideyalardan istifadə etmək olar. Bu ideyalar isə, belə məlum olur ki, bir-biri ilə tutuşdurula bilər. Beləliklə, ümumi təkliflər arasında əsas istiqaməti ayırmaq tamamilə mümkündür. Başlangıç olaraq, "Hamı üçün sağlamlıq" programına müraciət edək. Bu program tələb edir ki, bütün Yer sakinləri sağlamlıqla əhatə olunsun. Həm də ki, "tibbi xidmətlər, bütövlükdə, cəmiyyət üçün coğrafi, mədəni və funksional baxımdan əlçatan olmalıdır".

Ayrı-ayrı ölkələrin təcrübəsindən nəyisə əxz etmək olar. Belə ki, N.F.Gerasimenko, O.Y.Aleksandrova və İ.Y.Qriqoryevanın fikrincə, tibbi yardımın təqdim olunmasında minimum mümkün səviyyəni müəyyənləşdirmək cəhdləri ən fəal şəkildə Qərbi ölkələrində edilib. Onlar sağlamlıq hüququ üçün oriyentirlərin təyin edilməsində bizə kömək edə bilərlər. Amma bu cəhdlər özləri də, əsasən, "tibbi yardım" anlayışının daha dar çərçivəsinə həsr edilmişdir. Artıq xatırladığımız "sağlamlığın funksional təyinatı" ("cəmiyyətdə normal fəaliyyət göstərmək imkanı") əsasında dövlətin səhiyyənin əlçatırılığını təmin etməli olduğu minimum xidmətlərin müəyyən etmək üzrə bəzi cəhdlər edilmişdir. Bu zaman mühakimələrin məntiqi ÜST və digər ixtisaslaşmış təşkilatların əsaslandıqları ilə çox oxşardır.

Bir vaxtlar bu nümunədən ruhlanan Hollandiya Danning Komissiyası hökumətə səhiyyə sahəsində özünün "oriyentirlər siyahısı"ni işləməyi məsləhət görmüşdü. Komissiya bu və ya digər tibbi xidmət növünün, aşağıdakı üç prinsipə əsaslanmaqla, "əsas kompleksə daxil edilib-edilməməsi ilə bağlı qərar qəbul etməyi məsləhət gördü: 1) müalicənin nə qədər zəruri olması; 2) onun səmərəliliyi; 3) xəstə öz müalicəyə görə cavabdeh ola və onun xərcini ödəyə bilirmi?.. Marqaret Raymondun yazdığına görə, əgər bu və ya digər müalicənin aparılmasının vacibliyi bu üç prinsipə uyğun gəlsə, onda xərci dövlət ödəyir. Əgər belə deyilsə, dördüncü prinsip işə düşür ki, bu prinsip əsasən, pasiyent tibbi müalicənin xərcini öz üzərinə götürməlidir. Lakin yadda saxlamaq lazımdır ki,

siyasətçilərin fikrincə, bu prinsiplərdən bəziləri tam səmərəli olsa da, insan hüquqları baxımından, belə olmaya da bilər. "Xidmətlərin kəfiyyətinin ödənilmiş pula uyğun gəlməməsi" və "səmərəlilik" kimi anlayışlar insan hüquqları sahəsində meyar ola bilməz. Bu sahədə başlıca anlayış "insan ləyaqəti"dir. Ona görə də, məhz bu yanaşmaya birbaşa aidyyəti olan prinsiplər axtarışını davam etdirmək lazımdır. Onlar da öz növbəsində, ədalət, vicdanlılıq və bərabərlik kimi anlayışları ehtiva etməlidir.

A.Mustafayeva yazır: "İnsan hüquqlarını bərqərar edən dövlət, öz üzərinə əhalinin sağlamlığının pisləşməsinin səbəblərini mümkün qədər maksimum dərəcədə aradan qaldırmaq, epidemik, endemik və digər xəstəliklərin qarşısını almaq, eləcə də, hər bir insanın müasir mərhələdə sağlamlığının qorunmasında ən yüksək səviyyəni təmin etmək üçün hər hansı qadağan olunmamış müalicə metodlarından və sağlamlıq-dırıcı üsullardan istifadə edə biləcəyi şəraitin yaradılmasına yönəlmiş bütöv tədbirlər kompleksini həyata keçirmək öhdəliyi götürür. İnsan hüquqları - konstitusiyaya və qanunlarda təsbit edilən fərdin potensial deyil, gerçək imkanlarını ifadə edən subyektiv hüquqlardır. Subyektiv hüquq - hüquqi kateqoriya olaraq, müəyyən əlamətlər dəsti vasitəsilə izah edilir: sosial rifahdan istifadə etmək imkanı, müəyyən hərəkətlər etmək və digər şəxslərdən də müvafiq hərəkətləri tələb etmək səlahiyyəti; hüquq normalarının müəyyən etdiyi hədudlarda davranış və hərəkətlər sərbəstliyi, pozulmuş hüquqların müdafiəsi üçün dövlətə müraciət etmək imkanı.

Bundan başqa, hüququn mövcudluğu öz ifadəsini həm hüquqi normaların, həm də hüquqi münasibətlərin olmasında tapır. Bu münasibətlər hüquqi normalarla müəyyənləşərək, münasibətlərin hüquq və vəzifələrindən törəyir.

Hüquqi tənzimləmə mexanizmi hüquqi normalar, hüquqi münasibətlər və hüquqi məsuliyyət yolu ilə reallaşır. Bu zaman hüquq subyektləri bu və ya digər şəkildə olsa da, dövlətin iradəsinin tələblərinə və icazəsinə cavab verir və onların müsbət reaksiyası müəyyən olunmuş qayda-qanuna uyğun olaraq, qanuni davranış yaradır. Hüquqi cəhətdən səlahiyyətli hökmlərdən boyun qaçıran davranışlar hüquq pozuntusu əmələ gətirir."

Sağlamlığın qorunması hüququna münasibətdə, onu da əlavə etmək lazımdır ki, o, konstitusiyaya hüquqlarına, başqa sözlə, insanın konstitusiyada təsbit edilmiş əsas hüquqlarına aiddir.

Konstitusiyaya hüququnun məzmununun təyin edilməsi çərçivəsində bizi sağlamlığın qorunmasının təminatı üzrə hüquqi tədbirlər maraqlandırır.

Ümumdünya İnsan Hüquqları

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

Beynəməsinin 25-ci maddəsinə əsasən, hər bir insanın qidalanma, geyim, mənzil, tibbi qulluq və lazımı sosial xidmət də daxil olmaqla, sağlamlığını qorumaq, özünün və ailəsinin rifahı üçün zəruri olan həyat səviyyəsi hüququ, işsizlik, xəstəliklər, əlillik, dul-luq, qocalıq və ya ondan asılı olmayan səbəblərə görə, mövcudluq üçün vasitələrin itirildiyi digər hallarda, təminat hüququ var. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Nizamnaməsinə əsasən, sağlamlığın ən yüksək səviyyəsinə malik olmaq - irqindən, dinindən, siyasi əqidəsindən, iqtisadi və ya sosial vəziyyətindən asılı olmayaraq, hər bir insanın əsas hüquqlarından biridir.

A.Mustafayeva yazır: "Beləliklə, bütün xalqların sağlamlığı sülh və təhlükəsizliyə nail olunmasında başlıca amildir və ayrı-ayrı şəxslərin və dövlətlərin sıx əməkdaşlığından asılıdır. Bununla bağlı olaraq, hər hansı dövlətin sağlamlığın yaxşılaşdırılması və qorunması sahəsində nailiyyətləri hamı üçün önəm kəsb edərək, təbabətin və psixologiyanın bütün nailiyyətlərindən istifadə imkanı yaradır. Maariflənmə ictimai rəy və cəmiyyət tərəfindən fəal əməkdaşlıq xalqın sağlamlığının yaxşılaşdırılması üçün çox əhəmiyyətlidir.

Beynəlxalq və milli səviyyələrdə ortaya çıxan, yuxarıda təsvir edilmiş ideyalar əsasında, aşağıdakı müddəaları əsas kimi qəbul etməyi təklif edirik:

1. Tibbi yardım xidmətlərinin kifayət qədər geniş yayılması zəruridir.

2. Bu xidmətlərin əlçatırılığı maliyyə, coğrafi və mədəni amillərlə müəyyənləşməlidir. Coğrafi əlçatırılıq hər bir insanın həkimə müraciət edə bilməsinə nəzərdə tutur. Maliyyə əlçatırılığı bildirir ki, insanlar onlara lazım olan müalicənin pulunu ödəyə bilərlər. Vəsaiti olmayanlar isə, dövlətdən zəruri maddi dəstək alırlar. Mədəni əlçatırılıq səhiyyə sahəsində siyasətin insanların mədəni ənənələrinə hörmət göstərilməsi şərti ilə aparılmasını bildirir. Bu baxımdan, dövlət vətəndaşlarını tibbi yardımla təmin etmək öhdəliyi ilə insanların şəxsi həyatına müdaxilə etməmək və onların fiziki toxunulmazlığını pozmamaları öhdəliyi arasında tarazlıq yaratmağa çalışmalıdır.

3. Tibbi yardım xidmətlərinə əlçatırılıq bərabər olmalıdır, başqa sözlə, bu, əhalinin bütün kateqoriyaları üçün eyni dərəcədə təmin edilməlidir. Həmin sahədə hansısa prioritetlər, yalnız tibbi meyarlar əsasında bərqərar olmalıdır.

4. Tibbi yardım xidmətləri ilə təminatda əhalinin daha az müdafiə olunma təbəqəsini əlavə müdafiə və diqqətlə təmin etmək zəruridir.

5. Göstərilən tibbi yardımın keyfiyyəti haqqında daim düşünmək lazımdır."

VAHİD ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

SƏS

Son səhifə

31 may

Gənclər dövlət siyasətinin ətrafında birləşiblər!

YAP Qəbələ rayon təşkilatının gənclər birliyinin V konfransı keçirilib

Yeni Azərbaycan Partiyası Qəbələ rayon təşkilatının gənclər birliyinin V konfransı keçirilib. Konfrans iştirakçıları, öncə, rayonun mərkəzindəki parkda ucaldılan Ümummilli Lider Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət edərək, önünə gül dəstələri düzüblər. 200 nəfər nümayəndənin iştirak etdiyi konfrans Azərbaycan Respublikasının Himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb. YAP Qəbələ rayon təşkilatının sədri Abil Ağasəfov konfransı açıq elan edərək bildirdi ki, gündəlikdə üç məsələ dayanıb. Bunlar YAP Qəbələ rayon təşkilatının gənclər birliyi sədrinin hesabat məruzəsinin dinlənilməsi, YAP Qəbələ rayon təşkilatının gənclər birliyinin seçilməsi, YAP Qəbələ rayon təşkilatının gənclər birliyinin şura və idarə heyətinin seçilməsi və respublikada keçiriləcək YAP Gənclər Birliyinin konfransında iştirak edəcək nümayəndələrin seçilməsidir.

Konfransda, ötən dövr ərzində görülən işlər barədə hesabat məruzəsi ilə YAP Qəbələ rayon təşkilatının gənclər birliyinin sədri Namiq Ağayev çıxış edərək, vurğulayıb ki, bu gün Azərbaycanda bütün istiqamətlərdə uğurlu dövlət siyasəti aparılır və bu siyasət, bilavasitə Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri, Prezident İlham Əliyev tərəfindən müdrikliklə müəyyən edilir: "Aparılan mütərəqqi siyasətlərdən biri də gənclər siyasətidir ki, məhz gənclərimiz Ulu Öndər Heydər Əliyev ideologiyasının öyrənilməsində və yaşadılmasında əhəmiyyətli rol oynayır, istər ölkəmiz daxilində, istərsə də ölkədən kənar fəaliyyətlərində Azərbaycanın adını daim zirvələrdə tuturlar."

Məruzə ətrafında gənclərdən Səbinə Sabirli, Ümid Məsimov, Aytac Həmidova və Anar Şirinov çıxış edərək, hər bir gəncin Prezident İlham Əliyevin ətrafında daha da sıx birləşəcəyini qeyd ediblər. Sonra konfransın gündəliyinə uyğun olaraq, ikinci məsələ müzakirə edildi və Şirinov Anar Tofiq oğlu YAP Qəbələ rayon təşkilatının gənclər birliyinin sədri seçilib. Növbəti məsələ isə, 15 nəfərdən ibarət gənclər birliyinin şura üzvü və 7 nəfərdən ibarət idarə heyətinin üzvünün seçilməsi ilə yekunlaşdırıldı.

Sonda isə, 3 nəfər gənc - Şirinov Anar Tofiq oğlu, Həmidli Aytac Nuruşah qızı və Məsimov Ümid Səid oğlu respublikada keçiriləcək YAP Gənclər Birliyi konfransına nümayəndə seçiliblər. Bununla da, YAP Qəbələ rayon təşkilatının gənclər birliyinin V konfransı öz işini yekunlaşdırıb.

Rövşən RƏSULOV

YAP Masallı rayon təşkilatı "Nəsimi irsi" mövzusunda tədbir keçirib

Düənən YAP Masallı rayon təşkilatı aparatında Azərbaycanın böyük şairi və mütəfəkkiri İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyi və "Nəsimi ili" ilə əlaqədar "Nəsimi irsi" mövzusunda tədbir keçirib.

Tədbiri giriş sözü ilə YAP Masallı rayon təşkilatının sədri Seyfəddin Əliyev açaraq, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 2019-cu ilin görkəmli Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyi ilə əlaqədar 2019-cu ilin "Nəsimi ili" elan edilməsi şairə verilən dəyər, hörmət və ehtiramın, mədəniyyətə, şeirə, sənətə, onların inkişafına böyük diqqət yetirildiyini bildirdi. S.Əliyev onu da vurğulayıb ki, Azərbaycan poetik dilinin inkişafına böyük təsiri olan, əvəzsiz şair İmadəddin Nəsimi öz yaradıcılığı ilə mübarizliyi, sülhü təbliğ edib: "Söz sənətinin son dərəcə qiymətli incilərini meydana gətirmiş bu filosof-şair yalnız Azərbaycan deyil, eləcə də, türk ədəbiyyatının təkmilləşməsinə töhfələr verib. İmadəddin Nəsimi Azərbaycan xalqının ümumbəşər mədəniyyətinə bəxş etdiyi qüdrətli söz ustalarındandır: "Nəsimi irsinin öyrənilməsi və təbliği, xatirəsinin əbədiləşdirilməsi istiqamətində mühüm addımlar, məhz Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən atılıb. Ümummilli Liderin təşəbbüsü ilə Nəsiminin 600 illik yubileyi UNESCO-nun tədbirlər siyahısına daxil edilib, 1973-cü ildə beynəlxalq səviyyədə qeyd olunub və ölkəmizdə ilk dəfə Nəsiminin abidəsi ucaldılıb. Azərbaycan poetik dilinin inkişafında böyük təsiri olan, hürufiliyin aparıcı simalarından biri olan Nəsimi Azərbaycan şeir dilini yüksək bir zirvəyə qaldırıb".

Tədbirdə çıxış edən Nurməmməd Ağayev İmadəddin Nəsiminin öz əsərlərində dövrün mütərəqqi fikirlərini tərənnüm etdiyini, böyük Nizamının Şərq ədəbiyyatına gətirdiyi qabaqçıl ideyaları davam və inkişaf etdirərək, öz amalı uğrunda yorulmadan mübarizə aparan və bu yolda mərdliklə ölümə gedən fədakar bir sənətkar olduğunu qeyd edib.

Tədbirdə iştirak edən Ülviyyə Məmmədova, Nəcəfzadə Quliyev, Məhbubə Şahbazova və başqaları çıxış edərək, İmadəddin Nəsiminin Azərbaycan milli ədəbi dilinin zənginləşdirilməsi, həmçinin, saflaşdırılması yönündə mühüm xidmətlərindən bəhs ediblər.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

İmadəddin Nəsiminin şeirləri

YAP Ağstafa rayon təşkilatı İmadəddin Nəsiminin şeirlərinin ən yaxşı bədii qiraətçisi müsabiqəsi keçirib

Düənən YAP Ağstafa rayon təşkilatının təşkilatçılığı ilə məktəb şagirdləri arasında İmadəddin Nəsiminin şeirlərinin ən yaxşı bədii qiraətçisi müsabiqəsi keçirilib. Ağstafa şəhər 3 saylı tam orta məktəbdə keçirilən müsabiqədə 27 nəfər VIII-IX-X sinif şagirdləri iştirak ediblər.

Müsabiqədə Ağstafa rayon Dağkəsəmən kənd 2 saylı tam orta məktəbin şagirdi Nuray Kamandar qızı Yusifova I yere, Aşağı Göycəli kənd tam orta məktəbin şagirdi Nazənin Fidayi qızı Həsənova II yere, Aşağı Kəsəmən kənd tam orta məktəbin şagirdi Bəyaz Şükür qızı Abdullayeva III yere layiq görülüb.

Qaliblərə YAP Ağstafa rayon təşkilatı tərəfindən qiymətli hədiyyələr təqdim edilib.

R.HÜSEYNOVA

ELAN

Bayramov Zabit Cəlal oğluna Zabrat bələdiyyəsi tərəfindən verilmiş 06.06.2005-ci il tarixli 284 sayılı icarə müqaviləsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

BAŞLAĞLIĞI

"SƏS" Media Qrupu adından Bəhruz Quliyev YAP İcra Katibliyinin Sənədlərlə iş və statistika bölməsinin müdiri

Afət xanımın

faciəli vəfatından kədərləndiklərini bildirir, mərhumun ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin.

***

YAP Quba rayon təşkilatının sədri Yusif Abidov və aparat əməkdaşları YAP İcra Katibliyinin Sənədlərlə iş və statistika bölməsinin müdiri

Afət xanımın

vaxtsız vəfatından kədərləndiklərini bildirir, onun ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492

<http://www.ses-news.az>

<http://www.sesqazeti.az>

E-mail: ses@sia.az

Tel:598-33-90 Faks:493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.
"Azərbaycan" neşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAc, SİA və AZADİFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur
Tiraj: 4600